

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 "
 Pe 1 lună 2 "
 Num. de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nr. de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la administrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Goană împotriva — copiilor.

(*) Am dat ieri știrea despre prigonirea ce administrația maghiară din Bihor a pornit încontra unui școlar român, în vârstă de 11 ani. Crima săvârșită de acest *întâiu* martir copil este, că s'a găsit la el o cărticică de poezii. Cerberul care a descoperit crima, este inspectorul școlar regesc, care, așa se vede, nu inspectează școlile române decât pentru a căuta nod în papură, pretexte de a vorbi de rău școala și pe învățătorii noștri și mai ales prilejuri de a se arăta mântuitor al patriei, deci pentru a fi trecut în catastiful marilor patrioți, cu drept la onoruri, înaintări în slujbă și — penzie grasă.

Astfel, mai zilele trecute ziarele maghiare îl slăveau pentru că a găsit prin școli române »hărți daco-române«, pe cari energicul pedagog (?) le-a și confiscat, încât ar merita să fie avansat căpitan de jandarmi.

Acum prin confiscarea broșurei cu poezii românești și cu darea în judecată a elevului român dela Cefa, crăiescul inspector și-a câștigat chiar nemurirea. El este adevărat *cel dintâiu inspector școlar* care descopere pe »daco-românii« în găoace!

Inaugurarea acestui sistem unguesc de educație s'a făcut însă în altă parte. Am dat adică și noi știrea despre eliminarea din gimnaziu a unui elev slovac. Iată acum ce mai scrie »Népszava« privitor la această chestie:

Acum vine rândul copiilor! Referitor la noutatea cu acest titlu un coleg al nostru de principii publică următoarea lămurire interesantă și prin datele ei, îngrijitoare:

»Népszava«, în numărul său din 18 I. c., în legătură cu cece scrie un ziar litografiat guvernamental, sub titlul »Acum vine rândul copiilor«, publică știrea eliminării din gimnaziul din Nagy-Szombat a elevului Pöstyéni János, din cauza ființei lui naționale? Să ne permită st. redacție, să predau fidel faptul și cauza cum s'a întâmplat eliminarea elevului Pöstyéni.

»In Nagy-Szombat locuiau împreună la un meșteșugar gimnazistul Pöstyéni János cu un băiat anume Szanádi Aladár, pe care tocmai acum eră să-l eschidă din gimnaziu din cauza purtării sale imorale și a neglijenței lui. Ca să evite eliminarea după exemplul patrioților veterani, și-a căutat merite ieftine patriotice și a înștiințat pe catihetul lui, Hudina Emil, că a dat de urma unor scrisori panslave pe cari le-a primit camaradul lui de odaie Pöstyéni. Catihetul (preot catolic) îi ordonă lui Szanádi, să fure acele scrisori și să i-le aducă lui. Szanádi împlini cu plăcere ordinul profesorului și fură scrisorile. Aceste scrisori îi le scria lui Pöstyéni un fost coleg de școală al lui din Pojon, se înțelege slovac și între altele era scris următoarele:

»Ce bine ne cădea în Nagy-Szombat, când puteam cânta la vioară în odaia noastră frumoasele noastre cântece populare, sau puteam cânta ariele noastre naționale. Aici sunt expus la perzeuții, dar le suport cu liniște, fiindcă inima mea bate pentru slovacime«. Sau: »Acum voi scutura odată de pe gât jugul de școală, atunci voi sta cu curaj și pe față sub steagul slovaciei. Trăiască luriga!»

»Pentru rândurile trădătoare de patrie, ale prietenului lui Pöstyéni (nici nu ale sale proprii) profesorii au ținut conferință și au adus următoarea decisiune:

197/1907

»Direcțiunea gimnaziului superior arhiepiscopesc din Nagy-Szombat. Subscrisul dovedesc prin aceasta că, Pöstyéni János, care s'a născut în Kuklo (com. Pojon), 1891, 27 Iul., până în ziua de azi a fost elev regulat în clasa a cincea a gimnaziului superior din Nagy-Szombat. — În conferința extraordinară profesorală din 4 Iunie a. c. s'a eliminat în liniște din cauza sentimentelor lui e-

excesive naționale și antimaghiare. Nu îl pot recomanda să fie primit în institute, în cari mediul l-ar întări în această direcțiune. A plătit 50 cor. didactru. Nagy-Szombat, 1907, 5 Iunie. Sinkó József director.

»Așa dară l-au eliminat pe elevul silitor Pöstyéni iar Szanádi, un stricat, a fost grațiat pentru meritele lui patriotice. Pöstyéni, care în urma certificatului artistic nu se poate feri în Tulipania, spre cea mai mare cinste a lui Apponyi emigrează în America«.

»Cum descrie tovarășul nostru de principii eliminarea lui Pöstyéni, face cazul și mai disgustător. Apponyi cel din coaliție dă școala pe mâinile preoților catolici, și primul rezultat este scoromonirea scrisorilor particulare, denunțarea, furtul. Și toate acestea sub patronajul și îndrumarea preoțească.

»N'am avut dreptate când am zis, că am ajuns acolo, unde se sbuciumă Rusia?»

Ba ungerii i-au și întrecut pe ruși. Pentru că pânăce în Rusia prigonirile sălbatice și mizerabile sunt opera — poliției, în Ungaria fac acest serviciu, cine? Cei puși inspectori peste educația și instrucția poporului, (cazul dela Cefa) și preoții-catiheti, cari ar trebui să fie model de bun simț pedagogic, de dragoste și iertare.

Dar se înșală ceice cred că în felul acesta vor slăbi naționalitățile și vor întări mărta »nație« maghiară.

Elevul Teodor Elleneș din Cefa da, o să stea tremurând înaintea fibirului... Dar, de sigur, el n'are să crească iubind pe ceice înconjurându-se de sulite jendarmărești l-au prigonit încă din fragedă copilărie și dacă i-au confiscat cartea cu poezii românești, cu atât mai mult o să-și dea silință să învețe pe de rost tot ce-i frumsețe a limbii românești... O să fie, suntem siguri, un ro-

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

O SCRISOARE.

De Ilie Marin.

Zilele trecute am avut o sărbătoare sufletească. Mă întorceam acasă cu inima împreună de dorul de casă — de țara mea. Mă simțeam singur, părăsit — o picătură de apă într'un deșert de nisip. Și mi puneam mieu întrebarea: cum voiești să te priceapă firicelele de nisip, pe tine, picătura de apă?

Starea mea sufletească era astfel și din pricina stărilor de acasă. Mă gândeam la goana, care se va porni de aici înainte, cu îndoită înverșunare, împotriva noastră. Imi aduceam înaintea ochilor sufletești sbuciumul lăuntric, care se va petrece în sufletul fiecărui învățător român, când va a-juge să servească la doi stăpâni proitruvnici. Și de aici imi venea mai mai cu seama durerea. Mă întrebam mereu: Vor avea învățătorii țaria sufletească? Vor rămânea credincioși neamului lor? Nu se vor lăsa orbiți de ademenirile viclene? Vor ști acești învățători români, că întreg viitorul neamului nostru zace în mâinile lor și că dela ei atârnă viața și moartea noastră — a tuturor?

Și mi-se strângea inima de jale. Eram conștiu, că nici noi nu le-am arătat toată dragostea noastră. Imi aminteam unele amănunte: vorbe spuse în pripă, priviri în treacăt, din cari simțeam o umbră de dispreț față de acești »muncitori ai glicii« inimei românești. Și mă durea faptul acesta, cu atât mai mult, cu cât acele priviri și vorbe au putut fi tălmăcite în culori mult mai strigătoare din partea învățătorilor noștri și au putut des-

chide rane adânci, cari nu se vor putea tămădui niciodată.

Mă pregăteam să scriu un articol în senzul acesta. Voiam să iau partea învățătorilor noștri. Imi ziceam: de nu va contribui articolul tău la vindecarea răului, să fi mulțumit că și-au pus întrebarea, cetindu-te, cel puțin zece din cetitorii articolului: »Eram eu pe deplin luminat de importanța oamenilor acestora?« De câte ori vreau să scriu câte un articol de propagandă — o propagandă cinstită și plină de entuziasm adevărat — mă gândesc la grăunțele, care singur n'are putința să săvârșească aproape nimica, dar care rostogolește munții adăogându-se masselor de nisip.

Și eram gata să scriu articolul, despre care amintesc, când am găsit pe masă o scrisoare. Cetind-o m'am schimbat la față. O să vă puteți convinge și Dvoastră, dacă am avut dreptate să mă bucur de rândurile primite — căci o să le reproduc — partea cea mai mare.

Scrisoarea primită vorbește mai mult decât zeci de articole de fond.

Nu-mi rămâne alta decât să dau loc scrisoarei.

»Dascălița« mea trăiește, deși n'am văzut-o decât o singură dată, pentru câteva clipite. Veți înțelege cetind scrisoarea, că nu e în interesul nimărui să-i destăinuesc numele. E vorba să-i știți gândurile, cari o frământă.

Și acum scrisoarea. Mă va ierta, dascălița, că i-o public, smulgându-o din mijlocul torarșelor ei: o întreagă bogăție de gingășie și bun simț.

»Prietenul meu... De mult stau cu peana în mână, val-vârtej mi-e întreagă mîntea, și orice

fac, par'că nu-ți pot spune alta decât: prietenul meu...»

Scrisoarea dtale a ains o coardă, care a vibrat în timpul din urmă atât de puternic, încât eu singur nu mi-aș fi putut-o încălpu... Și va rămânea vibrarea vie pentru totdeauna. — Acum știu, știu de ce trăiesc — și de ce trebuie să trăiesc.

Pentru copilașii mei: pentru viitorul — nu al meu — ci al unui neam. Va trebui să fiu sufletul a 60 de mlădițe plâpânde, cari dela mine vor trebui să capete țarie, dela mine vor trebui să învețe dragostea de neam și de limbă. — Ce gând sublim — ce mângâiere în acest gând să știți, că simțirea ta o poți plantă în inimile tinerele, cari și ele vor simți ca tine — numai ca tine.

Trăim timpuri grele. Avem lipsă de ele. Numai în luptă se oțelesc sufletele. În luptă se cunosc eroii.

Am urmărit și urmăresc toată lupta, ce se desfășoară din partea alor noștri în vestita cameră ungară«.

Veți înțelege prea bine motivul, care mă face să nu reproduc pasagiile următoare. Dar nu vi le spune sufletul Dvoastră?

»De ai ști, câtă încredere și ce neclătită nădejde am în viitorul nostru. — Dulcea noastră limbă românească să piară? Ce naivitate!

Ascultă, — și varsă o lacrimă cu mine. Eu am plâns, întărindu-mi încrederea.

Zilele trecute ne-a cercetat școala inspectorul regesc și — ca de obicei — n'a fost mulțumit cu sporul din limba maghiară.

Așteptă mai mult progres, dela noi«.

mănaș curajos, care în luptele naționale frică nu va cunoaște!

Tot așa și tinărul slovac: se duce în America plin de ură față de ceice acasă în patrie, i-au amărît chiar copilăria. Și după ce va ajunge mare, numai dragoste nu va propaga față de guvernării actuali, după-cum desigur, pe frații săi îi va îndemna să lupte mai cu îndărătnicie contra regimului păcătos care atât slovacii le pune în mână bățul pribegiei.

Iată ce se ajunge prin fanatismul șovinist maghiar: deșteptarea tot mai intensivă a sentimentului național a celor pe cari ar voi să-i adoarmă.

În special, în ce ne privește, nu putem decât să ne bucurăm că în felul acesta oamenii regimului maghiar deșteaptă și pe frații noștri amorțiți din Bihor.

Fie de bun augur învierea asta, acum, de sfintele Rusalii!

Cvota. Camera ungurească va alege în ședința sa de Luni membrii comisiei cvotei. Partidul kossuthist a candidat deja pe membrii săi, de asemenea și partidul constituțional. — Camera austriacă va alege deputațiunea spre acest scop în cursul săptămânei viitoare. Tot în cursul acestei săptămâni se vor începe și pertractările între ambele comisii. Deoarece însă ele, după toată probabilitatea, nu vor cădea de acord cu privire la stabilirea proporției cvotei între ambele țări, acest lucru îl va face din nou regele pe timp de un an.

Deputați panamiști.

La timpul său am luat și noi act de corupția cu parale, ce s'a făcut pentru a se asigura reușita lui *Ivánka* în cercul Zircz.

Mandatul acesta al lui *Ivánka* s'a desbătut în ședința de alaltăieri a clubului partidului kossuthist și s'a produs mare consternația, menționându-se corupția din partea lui *Ivánka*.

Deputatul *Madarász* Jozsef jun. a declarat, că n'are cunoștința numai de corupțiile acestei alegeri, dar a mai auzit dela un deputat, că s'au

În clasele mai înaintate pretinde deja de pe acum să se predea în limba maghiară câteva studii.

»Nu numai să citească și să scrie — să învețe și să vorbească ungurește!»

Și ne-a mai spus câte toate, din cari se vede că de puțin îi pasă dacă vor ști altceva copiii — afară de limba ungurească. Pe urmă a plecat. Eram bucuroasă de plecarea lui, dar eram amărîtă în sufletul meu gândindu-mă la viitorul, care îmi apărea atât de dureros în momentele acelea.

Trebuie să încep prelegerea întreruptă — dar eram năcăjită.

»Să le fac cel puțin copiilor o mică bucurie — să-i întreb poezii, mi-am gândit. Le-am spus: »Să se gândească fiecare la poezia, de care îi place mai mult și să mi-o spună de rost!»

Ce vor fi simțit ei?

Ce s'a petrecut în mica lor ființă?

Au cetit ei în fața mea, ce mă chinuia?

Nu știu.

Am întrebat pe primul băiețel și mi-a spus frumos, dulce, mai dulce ca ori când: »*Limba românească*» de Gheorghe Sion.

»Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim...»

găsit deputați kossuthiști, *Papp Zoltán* și *Gál András* (cel care nu-și mai poate plăti datoriile), cari au oferit diurne grase unor deputați kossuthiști, dacă vor merge să corțească în favorul lui *Ivánka*. De altfel *Szentkirályi*, a spus *Madarász*, poate servi cu informațiuni mai bogate.

Szentkirályi a declarat, că înainte de alegerea dela Zircz a venit la el deputatul *Gál András* și i-a oferit 600 cor. diurnă, dacă va merge la Zircz să corțească pentru *Ivánka*.

S'a pornit imediat anchetă din partea unei comisii esmise spre acest scop. Au fost ascultați deputații *Szentkirályi*, *Burgyán* și *Sümegei*, cari au declarat că *Papp* și *Gál* nu le-a oferit câte 600 cor. diurnă, ci spese de drum.

Papp Zoltán s'a declarat ieri, tăgăduind totul. Iată-i pe naționaliștii, prezentându-se în adevărata lumină.

Libertatea și minoritățile.

De dr. U. T. Mihaiu.

IV.

Liberalismul adevărat, este prin urmare acela, care desprețuiește toate partidele, căci ele se iubesc întâiu pe ele însuși și numai în al doilea rând țara. Liberalismul sincer iubește numai patria, care stă mai presus de orice partid.

Dar pentru aceea suntem convinși că, într-o țară cu sistem parlamentar, fiecare partid își are însemnătatea sa. Nu poate exista vre-un grup politic, dacă n'ar reprezintă nevoi economice sau sociale factice. Un partid politic, nu trăiește din aer, nervul existenței lui zace adânc în sânul societății. Și aceasta nu este un rău, ci un bine. *Burke* spune că, în mediul intereselor diferite, există atâtea puncte de siguranță, câte vederi particulare se află în diversele partide.

În firea omului zac întotdeauna două instincte: unul, încântat și sedus de farmecul obiceiurilor vechi, al doilea, susceptibil și vrăjtit de tot ce-i modern. Există o dragoste a rutinei, după-cum există și o ardoare de reforme. Acțiunea și reacțiunea partidelor, este un lucru natural. În organismul omului, încă nu vedem altceva decât o acțiune

și reacțiune perpetuă și tocmai aceasta-i dă viața.

Unde există numai un singur partid, viața politică începe ca să decadă. Orice corp politic fără opoziție, devine după-cum afirmă *Beaconsfield* puturos. Viața unui popor, este cu atât mai mănoasă, cu cât numărul ideilor concurente devine mai mare. Uniformitatea adoarme și omoară. Frământarea ține viața trează și înviorată. Toate fenomenele acestea, le zărim în gospodăria mare a naturii. Politica nu poate face un lucru mai înțelept, decât urmărind jocul ei genial. În Anglia, țara clasică a politicii, lucrează politica după modelul naturii, sistemul politic, este în acord desăvârșit cu ordinea lumii. (*Burke*).

»Franța ar fi încetat ca să existe, dacă ar fi fost redusă la o singură credință și la o idee fixă, fără puternica varietate al geniului ei.» (*Faguet*.)

O minoritate, nu se poate nimici prin nerecunoașterea ei. Încercarea de a strivi o minoritate, este identică cu tăierea unei bucăți geografice din corpul țării. Toate cercurile electorale reprezentate de minoritatea recunoscută, ar trebui tăiate cu foarfeca din harta țării, ca neexistente. Executarea acestui lucru n'ar conveni nici unui guvern, dar ar convinge în mod admirabil că, o minoritate nu este o ficțiune ci un adevăr, un fapt.

Nu există partid, care să nu reprezinte un adevăr anumit și care să nu contribuie la ridicarea puterii obștești, fie chiar indirect, forțând partidul contrar, de a dezvoltă o inteligență și o activitate mai mare. Fără minorități, majoritățile ar deveni obscure și trândave și ușor ar putea ca să alunece pe treapta consiliului misterios venețian. Minoritățile împiedecă, ca politica să depindă de voci necunoscute sau ascunse, ele provoacă interesantele dueluri parlamentare și atacurile neprevăzute, cari sfârșesc de multeori cu răsturnarea ministrului și cu clarificarea opiniei publice amăgite.

Multe rele au provenit dela majorități

De geaba mă încerc a-ți spune ce am simțit în momentele acelea — nu ți-aș putea spune niciodată.

Pune-te în locul meu și gândește-ți dacă s'ar putea spune prin vorbe ce am simțit când mi-a recitat și al doilea copil tot »*Limba românească*«. Al treilea știa alta, dar al patrulea la fel cu ceilalți — și așa aproape toți elevii mei.

Ce-am simțit! Ce-am simțit!...

Mi-s'au umplut ochii de lacrimi.

Nu m'am mai putut răbdă:

— »Vi-e dragă vouă limba românească, copii?»

Un singur glas din 60 de guri — mi-a strigat:

— »Dragă!»

Apoi, ca să nu mă vadă micuții, m'am apropiat de fereastră și am plâns — și încrederea și-a făcut loc în inima mea.

Li-e dragă limba românească, da, li-e dragă copiilor și li-e dragă bătrânilor și dragă le va fi întotdeauna, iar străinii vor rămânea neputincioși în fața acestei dragoste fără de margini.

Aș fi o păcătoasă, bunul meu prietin, de n'aș ști de ce trăiesc...»

Mai trebuie cuvinte drept comentariu? Nu Vi-se pare un sacrilegiu să Vă întrerupă cineva impresia prin vorbe ditirambice?

O, cetiți numai, și simțiți — simțiți...

O zi la Miramare.

Triest.

Se îngânau zorile cu umbra nopții și în pacea odihnei târzii, totul dormea în *Molo San Carlo*. O ceață subțire învăluia catargurile negre ale câtorva corăbii, înșirate pe cele două laturi ale dărcaderului și într'un colț, două-trei bărci albe, se legănau în pliscăitul undelor ce se loveau de zid.

Pe treptele din capătul micului dig, lungit, cu mâna pe frânghia ce sprijinea un vaporas, dormea dus, un biet barcagiu. Îl trezesc dintr'o mișcare și peste câteva minute, barca noastră tăia apa ca în zbor de rândunea, departe în largul mării. O boare înviorătoare umplea aerul; în întinsul nemărginit al apei, cenușul ei luciu se amesteca cu vântul pânzei destrămate al ceței, ce încet prindea a se rări. Deodată în zărea plumburie, o fâșie albă se lungi, crescând, și într'o clipă lumina dimineții desprinsă într'un brâu argintiu oglinda întunecată a apei, de boltă imensă, — pe care o steluță întârziată se stingea lăcrimând... Deoparte nori groși albi se desfășurau în rotocoale mari și tot lățindu-se pe cerul, luau forma unor munți uriași, după coama căror o dungă trandafirie impurpură întreg zenitul.

◆◆ SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ◆◆

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloașe și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâini străine. Cine vrea să se convingă depre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Schöiner Samu*, juvaeriu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr., un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus. Catalog gratuit și franco.

prea statornice. Adevărurile lor îmbătrânesc, se ofilesc, devin găunoase, încât mai cu drept ar merita numele de minciuni. Pentru împropătarea adevărurilor îngrijesc de regulă minoritățile. Lumea, este aplicată de a merge cu majoritatea. Dar vocile nu se numără, ci să cântăresc. Statul, în care hotărăște numărul ei ignoranța, trebuie mai curând s'au mai târziu să decadă.

Tactica celui mai mare rău, este necunoașterea minorităților.

Însăși majoritățile nu se compun din altceva, decât din minorități. O minoritate intrată odată în parlament, trebuie recunoscută. Desconziderarea minorităților, este un semn de decadentă parlamentară și de lipsă lipsă totală de simț și de moravuri politice.

Fără moravuri parlamentare, nu poate ca să existe nici libertatea și nici dreptul minorităților, căci libertatea nu cunoaște altă limită decât respectul către sine și către alții. Unde lipsesc moravurile parlamentare acolo parlamentul există numai nominal, faptic însă, viața politică este un bâlcu.

»Sistemul parlamentar, practicat într-o țară, unde »Drepturile omului« și libertățile individuale, nu sunt o religie națională, este cel mai mare și al libertății. (Faguet).

Din România.

Finanțele țării. După informațiile pe cari le avem încasările generale ale Statului merg admirabil, scrie »Voința Națională«.

Aceste încasări au dat până acum un *excedent de peste 43 milioane față cu prevederile bugetare.*

Comisie parlamentară. În cursul sesiunii parlamentare ce se deschide azi, se va alege o comisie parlamentară care să studieze reformele, pe cari guvernul liberal și a propus să le îndeplinească în chestiunea țărănească.

Această comisie, pe lângă ministrii, președinții și vice președinții corpurilor legiuitoare se va alcătui și dintr'un număr oarecare de deputați și senatori, atât din majoritate, cât și din opoziție.

Aurora apăsătoare maiestuoasă, desprinzând în fărâșe mii de nuanțe dela roșul brun al aramei până la auriul curat ce se lărgă în lături, frumos schimbând tonul poleitor în rozuri albastrii de ametist. Și în luminile acele minunate, aprinse o clipă, ceriul păru că se deschide în două. Un semicerc de raze fumurii se ivi și în săgetarea unui arc, o pară de foc încins se rotunzi, scăpărând mănunchiuri lungi de raze orbitor de strălucitoare...

Soarele răsărea zorit, schimbându-și dintr'odată focul în scântei de diamant; aurora se șterse pâlind, — și în luciul întins al mării, ceriul limpezit ca prin farmec își ogliind întreagă înălțimea în apa adâncă, iradiând în jocuri scilpitoare danșul razelor nebunatic. Tot mai albastră se accentuă bolta cerească și în seninul neturburat, Adriatica luă tot mai profund culoarea azurului. Am închis ochii fermecat și în lunecarea lină a bărcii ușoare nu știu cât am mers așa...

— Scăldată în razele vii ale dimineții, — Barcola — cel mai frumos cartier al Triestului, se arată drăgălaș, în amfiteatru, printre vile bogate, adăpostită în lături de un șir de coline verzi, părând astfel miniatura vechei Romi, pe cele șapte coline... Tot mai sus se ridicau colinele, schimbându-se în crânguri stufoase, și în sfârșit la cotitura unei stânci mari, o vastă pădure de pini, ne înfățișă înaintea ei, pe o margine ridicată a mării — drept, înălțat, singur și alb ca icoana unei virtuți mândre — frumosul, cântatul Miramare!

Mira il Mare! a strigat extaziat acum 51 ani, nenorocitul Maximilian, care rătăcit în timpul

Comisia parlamentară va lucra în tot timpul vacanței.

Ministerul de interne printr'o circulară trimisă prefectilor, în urma unei noi adrese primite dela I. P. S. S. Mitropolitul primat, le-a cerut să dea ordin primarilor comunelor rurale ca să indemne pe săteni a pune capăt unurilor ilegite — combinagiilor — contractând căsătorii civile și religioase.

Totdeauna le a dat ordin ca prin sfaturi înțelepte să indemne pe săteni a veni Duminecile și în marile sărbători la biserici spre a ascultă serviciul religios, ne mai respectând însă atâtea sărbători păgâne.

Procesul „Tribunei“.

Oradea-mare, 17 Iunie 1907.

La opt ore și jumătate dimineața se purcede la constituirea Curții cu jurați. Se constată însă, că jurații nu sunt prezenți în numărul complet și se suspendă pertractarea pe o oră. La 9 și jum. jurații sunt compleți și se face constituirea. Cei scoși din urnă își ocupă locurile în bănci și se purcede la pertractarea procesului în merit.

Notarul cetește actul de acuză, prin care se încriminează articolul »La temniță« în întregime. După cetire președintele încearcă, să explice întreg articolul cu acuzatul. Explicarea ține un ceas și jumătate. Jurații înțeleg, pricep, fiindcă explicarea e genială. Președintele e la culmea »chemării«. Toți jurații pricep, că în articolul scris de acuzat e de fapt »agitație«.

La 11 jum. ore se cetesc întrebările, propuse de procuror, în care se accentuă cu tărie, că acuzatul în articolul scris a ațâțat pe »cetățenii valahi de pe teritorul Ungariei în contra maghiarilor«.

Acuzatul face propunerea, ca întrebările, să fie fixate în cadrele legii, care cunoaște naționalitatea română și naționalitate maghiară. Judecătorii se retrag la sfat și în fine apar cu întrebările gata, bine stabilite:

»A comis acuzatul delict prin aceea, că în articolul »La temniță«, publicat în 1906 nrul 154 al »Tribunei« a ațâțat *naționalitatea*

unei furtuni, pe coasta aceea unde natura adunase atâtea minuni, a rămas uimit de atâtea splendoare și neîntârziat a făcut să i-se construiască aci vestitul castel.

Muncă grea, ce a costat multe, foarte multe milioane și bătaie de cap. Așa i-s'a dat numele Miramare dela primul cuvânt smuls admirației împăratului. Mira il Miramare, murmurai eu mișcată coborând pe uscat. Trecând o parte a pădurii de pini, am intrat pe grandioasa poartă în zid ce închide parcul la aleea principală, în vârful căreia un stindard distinct fâlfâia în vânt. O sentinelă de pază mi-a lăsat trecerea, dar atât de greu te poți orienta în parc până să poți străbate la castel, căci e o pădure întreagă.

O vegetație mai plină, mai variată și mai bogată nici că se poate. Stejarii bătrâni de veacuri, pinii și plopii înalți și drepti ca luminările se înșir pe margini de poteci largi, fagii și teii ascund grote și pavilioane, palmierii, cedrii și cactușii întocmesc circuituri de te crezi departe de continent. Un miros pătrunzător de lemn aromat și flori amestecate în parfumuri, adia în atmosferă, și concertul fermecător de păsărele ce auzeam acolo m'a lăsat uluită ca într'o lume de povești. În viața mea nu cred să pot asculta ceva mai încântător. O gloată de pasări din tot soiul sburdă acolo, ca într'un propriu imperiu și cântau toate deodată pe întrecute. Ajunsă în fața castelului mă opresc a-l privi o clipă mai de aproape. Foarte înalt, în partea dreaptă cu un magnific turn patrulateral, e construit în stil normand, lucrat tot în marmură de Istria. Fațada și laturile au spre mare, partea dinapoi înspre grădinile cu terase suspendate ce pornesc de o parte în parc, de cealaltă în

română (román nemzetiség), împotriva **naționalității maghiare.** (*magyar nemzetiség ellen*). — A doua întrebare îi corăspunde din cuvânt în cuvânt primei întrebări, cu singura schimbare, că aici e vorba de articolul publicat în nrul 155 al »Tribunei«, care articol însă corăspunde conținutului articolului publicat în nrul 154. Cu toate acestea procurorul susține cu aceeaș ferbințală patriotică acuza față de acest articol ca și față de articolul publicat în nrul dintâi. Sunt 12 ore. Președintele suspendă ședința pe 3 ore.

La 3 ore d. a. se continuă pertractarea. Procurorul își ține rechizitorul. Vorbește înflăcărat.

Explică înțelesul noțiunii de stat, stat pe care în Ungaria îl ține în posesiune exclusiv »națiunea maghiară« și deci cine atacă statul, sau agită împotriva lui, agită »în mod logic« în contra națiunii și vice-versa, cine atacă națiunea, atacă »iară logic« statul. Din Ungaria sare »more patrio ungarico« imediat în Germania și-și iluminează argumentele »de peatră« cu goana, ce o poartă germanii împotriva polonilor. Din Germania printr'un salt mortal se pomenește în Franca, de acolo ajunge ca prin minune în Anglia și susține cu toată tăria convingerii, că precum națiunile din acele țări au dreptul și pot să țină în frâu și să amuțescă orice pretenziuni răslețe ale diferitelor fragmente de naționalități, tot așa și națiunea maghiară, care singură formează statul maghiar are dreptul și trebuie, să-l aibă, ca să pedepsească cu rigoare pe toți acei agitatori, cari agită cu îndârjire, în contra statului, a legii și a tuturor instituțiilor, cari în Ungaria toate sunt creațiunea neamului și spiritului maghiar.

Cu toate acestea într'un avânt inconștiu de sine, când vorbește de drepturile limbei maghiare și de îndreptățirile, ce le are limba valahă în școală, riscă aserțiunea că el »e gata, să depună arma, dacă acuzatul i-ar ști spune numai un caz, unde în-

trepte largi cu balustrade înalte, cobor tot spre mare la debarcader.

În fața portarului cu grele colonade, portarul și un lacheu în livrea galonată îmi deschide ușa din bronz ce dă în vestibulul principal. De aci castelanul, îmi anunță că vom merge întâiu în capelă unde azi e slujbă. Un Requiem pentru odihna sufletului sârmanului Împărat Maximilian împușcat în Mexico la 19 Iunie, tocmai azi 40 de ani. Urcând scările vestibulului ce duce sus, și unde se află toate trofee aduse dar împăratului de către delegația mexicană, când a venit în 1857 să-i propue tronul Mexicului, — dăm într'un coridor lung și de acolo în capelă.

O puternică lumină de făclii 'mi ia ochii și 'n încăperea mică, între perdele de mătase albastră înstelate cu aur, un crucifix mare de argint și statua albă a Mater Dolorosei străluceau tainic în lumina blândă a candelor de alabastru. Un călugăr capușin citea rugăciunile, plecat în fața altarului, pe când servii castelului și încă doi-trei vizitatori ingenunchiați îngănau smeriți psalmii. Și 'n glas ul rece al preotului se amesteca corul măestru al păsărelelor, în care viersul fluerător al privighetoarei se ridică tremurat, dulce și trist! Ele cântau himnul, iar drept smirna cedrii, câteva tufe de crini și rose ce înfiripau gemurile întunecate ale Capelei ridicau către cer prinos tămâiat, desăvârșind în locul acela de lacrimi cel mai pios Aleluia!...

Însăș Charlotta, acolo departe, închisă în Vila ei de pe marginea Neapolului, la țarmul aceleiaș mări ai cărei talazuri îi legănase odinioară fericirea, — azi când din sufletul tuturora se ridică, o rugăciune caldă pentru sârmanul mort, va fi lă-

tr'o școală valahă susținută de biserica valahă ar răsuna limba maghiară. — Acuzatul râdea, președintele roșise. — În sfârșit după încă vre-o câteva expectorațiuni perciunato-maghiare de soiul ăsta își încheie patriotica vorbire cu trântirea unei fraze, cea mai puternică bombă, pe care procurorii maghiari o folosesc ca cea mai sinceră armă la astfel de ocaziuni solemne, când bietul prizonier stă legat de stâlp și herorii strânsi în jurul lui îl scuipe în față iar bucătarul își ascute cuțitul:

Nu cer, să-l judecați, zicea el ca un le-giuitor de omenie, dar de voiți, ca un agitator fără inimă, care agită în contra națiunii maghiare să scape nepedepsit, dați-i verdict negativ, încheie el ca un vrednic slujbaş al stăpânirii.

Se dă cuvântul acuzatului. Acesta se scoală și stă mut câteva secunde ca și călătorul bătut de furtuni în întunecul nopții, care așteaptă să treacă furtuna, care-l lovește în față și apoi caută poteca perdută.

(Minunata vorbire pe care a rostit-o acuzatul V. Nițescu vom da-o în întregime în numărul viitor. Redacția).

Sunt 5 și jum. ore. Vorbirea acuzatului a ținut cam 2 ore. Președintele începe explicarea delictului de agitație și-și termină toată vorbirea spre deplina mulțumire a procurorului. Acuzatul protestează împotriva acestei explicări, prin care președintele caută să dovedească juraților, că articolul incriminat cuprinde de fapt agitație. »Legile noastre din 1848 — zice el între altele — au recunoscut de fapt libertatea de presă, dar această libertate nu permite nimăru abuzuri, ci îndată ce articolul de gazetă atacă paragraful 172, prin aceasta autorul comite delict de presă și prin urmare trebuie pedepsit. Acelaș caz l-avem și aici. Autorul a călcat acest paragraf și prin urmare a comis delict de presă...«

Urmarea acestei explicări s'a văzut imediat.

Jurații s'au retras și după o sfătuire

de trei sferturi de ceas la prima întrebare răspund cu »da« la a doua cu »nu«.

După cetirea acestui verdict, judecătorii se retrag și după o sfătuire de câteva minute se rentoarc cu judecată croită:

»Pentru articolul scris în numărul 154 al »Tribuni« acuzatul se condamnă la 3 luni temniță de stat și 200 coroane amendă în bani, iar pentru articolul scris în numărul 155 — după ce jurații l-au aflat de nevino-vat — se declară de achitat.«

Condamnatul a luat cu resignare osânda la cunoștință și a însinuat recurs de nulitate. Pertractarea s'a încheiat la orele 6 și jumătate d. a. Rap.

Din străinătate.

Franța.

Răscoala din sudul Franței preocupă întreagă opinia franceză. Faptul, că armata a dat salve de foc la Narbonne asupra mulțimei a produs penibilă impresie în întreagă Franța. Guvernul a fost aspru atacat în cameră. Clemenceau la începutul grevei vierilor n'a luat nici o măsură împotriva agitatorilor, cari fanatizau poporul, promițându-le cerul și pământul, numai să facă guvernul odios înaintea lui, pentru că nu-și ținușe promisiunile făcute pe seama vierilor. Acum poporul e foarte greu de calmat. Pe agentul poliției, Guillaume, din Narbonne l'au desbrăcat, l'au scos pe stradă și după ce l-au bătut, l-au aruncat în apa canalului. Nefericitul agent a cercat să scape cu notul dar l-au rănit grav. După 2—3 minute Guillaume s'a cufundat și numai la o distanță de câțiva metri a eșit din nou la suprafață. Câțiva oameni s'au apropiat de el și i-au spus, că nu i-se va întâmpla nimica, dacă va numi pe ceilalți polițiști, cari au atacat poporul. L'au scos apoi din apă și l-au dus într'o farmacie. Mulțimea în drumul spre farmacie a început să-l inzulte din nou pe Guillaume. Înaintea casei orașului stătea miliție. Starea

agentului atât de mult i-a iritat pe soldați, că câțiva au început să puște fără comandă asupra mulțimei. Trei persoane au căzut, iar trei au fost grav rănite.

Înăsprirea situației sdruncină poziția guvernului. Clemenceau e acuzat, că nu i-a dat importanța cuvenită mișcării acesteia! Sindicatul ziariștilor din Paris a protestat înaintea guvernului împotriva faptului, că polițiștii parisieni trimiși în ținuturile răsărite se dau de ziariști. Poporul vede acum și în adevărații ziariști polițiști, și-i amenință cu moarte. Corespondentul ziarului *Figaro* eră să fie aruncat în apă. De bătut însă l'au bătut fără milă.

In Narbonne au avut loc mai multe conflicte sângeroase între polițiști și popor. Eri la prânz s'a declarat starea de asediu. Prăvăliile s'au închis. Azi noapte a avut loc un nou atac al miliției în contra demonstrațiilor, cari au pușcat asupra soldaților. În amândouă părțile au fost mulți răniți.

Miliția nu poate fi încvartirată în oraș. În hotele nu e primită, iar în locuințele particulare nu i-se dă intrare. Cu ocazia înmormântării celor căzuți în atacul de alaltăieri, au avut loc nouă conflicte.

Răscoala cuprinde tot mai mult teren. Un atac sângeros între miliție și popor a avut loc și la *Perpignan*.

Revoluția ia dimensiuni tot mai mari. Ședința de ieri a camerei a fost foarte sgomotoasă. Clemenceau a fost violent atacat.

Bulgaria.

Logodna prințului bulgar. Conform unei informațiuni din Viena prințul bulgar, *Ferdinand*, se va logodi cu sora principesei Maria a României, cu principesa de Saxa-Coburg-Gotha, *Beatrice*, care s'a născut la 20 Aprilie, 1884. Cea dintâi soție a lui Ferdinand a fost Maria Luisa Bourbon, prințesă de Parma. Din căsătoria aceasta s'au născut patru copii. Prințul e de 46 ani. Ultima vizită a lui la București stă în legătură cu planul acesta de căsătorie. Prințesa *Beatrice* petrece la București.

crimat însuș în nebunia-i liniștită, iresărind poate la glasul tânguios de clopote, la auzul numelui scump: Maximilian, requiescat în pace!

După sfârșitul serviciului religios, puturăm vizita interiorul castelului. Jos, cum intri, la dreapta vestibulului, se află aranjat într'un întreg apartament, tot interiorul fregatei »Navara« al căru comandant a fost Maximilian și pe care a și călătorit spre Mexic, la 14 Aprilie 1864. Salonul și camera de culcare mai ales sunt două mici tezaure, ce păstrează cele mai valoroase modele antice, din veacul al 13 și al 14-lea. În salon, așezat în fața unei ferestre, într'un singur geam, eră un birou din abanos încrustat cu ametiste și peruzele, vechi de 700 de ani. Acolo lucră el de preferință, având prin geamul clar, întreaga priveliște a mării, care în partea aceea e din cele mai magnifice, mai ales, la apusul soarelui!

Legat de acest apartament, eră acel al împărătesei Charlotta, camera de culcare, salonul de lectură, salonul de conversație, cu o splendidă causensa otomană în mijloc. Peste tot, tapetele, mobila și draperiile sunt de mătase albastră ca cerul, culoare adorată de Charlotta. Admirabile broderii japoneze, vase din porțelan de Saxa, albastru închis, policandre strălucitoare din cristal de Veneția, minunate podoabe, căci în tot castelul toate policandrele sunt la fel, — așa că atunci când toate ușile sunt deschise, efectul bogăției aceleia

de cristaluri ce schimbă mii de culori în lumina lor clară, e tot ce poate fi mai frumos! În sala de lectură un mic secretar din timpul Mariei Antoinetta, lucrat din lemn de trandafir cu fine încrustații în sidet. Apoi lămpi vechi de alabastru, cea mai mare parte înflorate în culori albastre.

Din apartamentul acesta, o minune azurie, — am dat în bibliotecă, toată în stejar, fără ornamente, simplă dar nespuse de bogată în valoarea volumelor ce conține. Sunt peste 2000 și examinându-le cu deamănuntul îți poți da seama de ce putere intelectuală eră dotat Maximilian. Pe o mesicioară lângă o fereastră unde obișnuia a citi împăratul, am văzut masca mortuară a lui Napoleon I. Relicvă păstrată cu sfințenie, dela Maria Luisa, prima soție a lui Bonaparte, care se știe a fost o Habsburgiană. M'am sgduit atângând bronzul acela rece în care rămăsese săpat cel mai îndurerat chip ce l'am văzut vre odată; și un fior m'a săgetat atângându-mi degetele de obraji aceia îngropați în lăuntru, de fruntea aceea fără seamăn, în cari oasele tâmpelor erau ieșite afară. Ochii și gura întredeschise în zâmbet amar, doar arcul puternic al nasului și bărbie lăsa să se ghicească profilul aer al vulturului de odinioară! Am stat încremenită locului și nu-mi puteam desprinde ochii de acolo; pare că-l vedeam întins pe patul mortuar, acolo în pustiul exilului unde și-a trăit cea mai chinuită agonie, el marele, ge-

niul întruchipat, din care totuș nu a rămas decât o mână de cenușe și o mască rece!

Pe lambrinuri, busturile în marmură ale lui Schiller, Goethe, Schekespeare și Heine; pe acesta din urmă împărăteasa Elisabeta obișnuia să pue, ori de câte-ori venea, o cunună de roze înflorite!

Din bibliotecă printr'un alt salon, tot în mătase roșie și gobelinuri scumpe, trece în sala de mâncare în timpul verei. O încăpere veselă, albă și spațioasă, spre răsărit, cu două balcoane largi spre mare, 2 tablouri interesante, cu scene din timpul călătoriilor lui Maximilian în Alger și Tunis la vârstă de 18 ani. Un ospăț la un Pașe turcesc, și vizita într'un târg de sclave — două picturi în ulei.

Apoi sala de audiențe, impozantă, toată în sculpturi aurite, are pe un perete o frescă, reprezentând o ruină a unui castel din Șvițera, de unde s'a tras cel dintâiu Habsburg. Apoi portretele în mărime naturală, a împăratului Maximilian, — unul dintre cele mai reușite, — al Charlottei în vestmânt albastru, cu raze în păr; al părinților ei, regele și regina Leopold I al Belgiei, toate minuni de artă. Un capo d'operă e însă portretul decedatei împărătese Elisabeta în haină albă de mireasă. Simplă, fără nici o găteală, cu brațele și umerii goi, fără podoabe în păr, răsare din fondul sobru, o frumusețe extra-

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: **Losér János, Budapest.**

Afacerea Vaida.

S'a mai trimis deputatului Alexandru Vaida la Budapesta următoarea depeșă:

»Societatea generală a funcționarilor comerciali din România, trimite neînfrântului luptător al neamului românesc de peste munți, salutul și admirația sa, rugând pe A-tot-puternicul să vă ursească această grea chemare: »Gorunul uriaș« ocrotitorul veșnic al fraților noștri nedreptățiți». București.

Președinte Spirea Gheorghiu, secretar George I. Cărnaru.

Chestia de imunitate a dlui dr. Vaida va fi discutată de comisia de imunitate în ședința ei de Luni, la orele 5.

NOUTĂȚI.

AJR A D, 22 Iunie n. 1907.

— *Din cauza sfintelor sărbători de Rusalii numărul proxim al ziarului nostru va apărea Marți la orele obișnuite.*

— **Wekerle despre — mesagiul de tron.** Ministrul-președinte Wekerle a spus către un deputat kossuthist pe culoarele camerei următoarele:

— Toți deputații kossuthiști pot fi mulțumiți cu partea economică a mesagiului de tron. În Austria încă niciodată nu s'a dat expresie atât de clară independenței economice a Ungariei și dreptului ei de dispoziție, ca tocmai în acest mesagiu, care nu s'a redat corect în ungurește în unele părți.

Ne surprinde această declarație a ministrului. Doar nu va fi fost atât de rea traducerea ungurească a mesagiului, ca în loc de independență economică a Ungariei să se spună, că »ar fi de mare însemnătate, dacă raportul dintre cele două state s'ar pune pe baze durabile, aplicându-se formele cele vechi.« Și mai departe să fi fost greșită și traducerea următorului pasagiu: »Tocmai de aceea și din punct de vedere economic cele două state trebuie să evite orice slăbire a acestei legături, cosfinținte printr'o soarte comună de veacuri și întărită prin sancțiunea pragmatică.«

Asta înseamnă pentru domnul Wekerle independență economică pe seama Ungariei!?

— **La judele de instrucție.** Trebuie să aducem laude: jude de instrucție ca și cel din Oradia nu există! Abia s'a împlinit adică o lună de când dl dr. Lascu a publicat în »Tribuna« articolul său »Furor asiaticus« și ni-s'a făcut nu numai nouă perchiziție, ci — după cum ni-se scrie a fost și d-sa citat la judele de instrucție.

E grabă mare, se vede, să-l pună pe dl dr. Lascu la răcoare, căci, așa se vede, prin activitatea sa în popor, le strică rău socotelile domnilor dela putere!

— **Conflictul maghiaro-croat.** Deputatul croat dr. Dușan Popovici, despre care se zicea, că va ține un discurs în ungurește în cameră, a scris un articol în »Pester Lloyd« despre conflictul dintre croați și maghiari. Articolul se ocupă numai cu partea introductivă.

Articolul încheie, după ce promite, că va continua, astfel: »Atunci se va face înțelegerea apărării deputaților din Croația«.

— **Președinte al Reichsrathului** va fi ales după toată probabilitatea *Weiskirchner*, pe lângă care s'au grupat toți socialiștii creștini. *Ebenhoch* a refuzat candidatura sa la acest post.

— **Promovare.** Anunțăm cu plăcere, că dl Alexiu Boțioc, fiul amicului nostru Augustin Boțioc, învățător în pensie, a fost promovat la

21 c. doctor în drept, la facultatea de drept din Cluj. Sincerile noastre felicitări.

— **Aderență dlui Vaida.** Primim următoarele din Viena:

Mult stimat dle Redactor, Aflând în prețitul D-v. ziar, că de adresa de simpatie trimisă din Viena dlui deputat dr. A. Vaida a început să se intereseze și judecătoria, grăbesc a Vă ruga cu tot respectul, ca în interesul adevărului să binevoiiți a publica în proximal număr al ziarului D-v. că atât adresa aceasta, cât și depeșa expedită tot atunci la Cluj le-am subscris și eu.

Regret că verosimul din cauza vre-unei greșeli ivite la decopiarea sau tipărirea actului respectiv s'a omis modestul meu nume din șirul prietenilor mei subscrisi la actele amintite și publicate în valorosul Dvoastră ziar.

Mulțumindu-vă anticipative pentru amabilitatea rugată, rămân cu toată stima, etc. *Dr. Lazar Popovici.*

— **O rectificare.** Mai zilele trecute am dat știrea că în biserica din Mediaș a cântat corul Reuniunii de cântări din Beiuș, sub dirigența lui M. Cosma.

Știrea, așa cum a fost dată, eră eronată, pentru că, durere:

»Corul reuniunii nu mai există, deci nici conducător nu poate avea! Dintre vechii coriști, abia mai sunt cinci! Deci dacă s'a auzit cântare în aceste biserici, au fost numai câțiva particulari cântăreți, fără a fi »cor« organizat! Trist, dar e așa! Corul desființat odată, ca atare nu mai cântă dar — credem — celor ce au voce și știu cântă, le stă în liberă voie a cânta atunci și acolo unde doresc! Nimeni n'are dreptul a împiedeca — pe particulari să cânte! Măcar cântecele triste lăsați-ni-le... vesele și așa nu mai avem...»

»Reuniunea de cântări«, care a stat sub egida »Astreii«, neaprobându i-se statutele, imediat după aceea s'a desființat. Iar acei cari cântă, sunt numai niște diletanți însufleșiți!

— **Groznicul atentat anarhist din Portugalia.** Ziarului »Daily Express« i-se telegrafiază din Lisabona: O mare parte a orașului portugez Covilba, a fost distrusă de o puternică explozie de dinamită. Sunt 30 de morți și numărăși răniți, 16 clădiri mari au fost prefăcute în ruine. Explozia este probabil rezultatul unui atentat anarhist.

— **Sfințirea bisericii din Mezieș.** Duminecă în 3/16 Iunie a. c. s'a serbat sfințirea bisericii renovate din comuna Mezieș. Actul sfințirii a fost celebrat de către Vasile Papp, protopresbiter tractual azistat de preoții Teodor și Miron Papp Pocioveliste, Zaharia Popa Săliște, George Roman capelan, Nimuești, și Florian Goina preotul locului. Dl protopresbiter a ținut o predică ocazională foarte instructivă, relevând împrejurările de prin anii 1887-1888, când s'a zidit biserica pe timpul Arhiepiscopului și Mitropolitului de pie memorie Miron Romanul, la a cărui inițiativă s'a zidit aceea biserică măreață din Mezieș.

De față a fost un număr public atât din Beiuș — dintre cari amintesc pe dl dr. Gavril Cosma deputat sinodal al tractului Beiuș — cât și din jur. Răspunsurile liturgice le-a cântat, precum și la Dumineca Tomii o ceată de cântăreți în compania inimosului avocat din Beiuș dr. Ioan Ciordaș. La utrenie au cântat d-nii Gavril Popovici învățător Nimuești, Georgiu Goina inv. Budureasă, Teodor Borha și Traian Roman, teologi. După sf. Liturgie s'a dat un prânz în casa părintelui Florian Goina. Domnul dr. Gavril Cosma a toastat în onoarea P. S. Sale Ioan I. Papp episcop, iar acestuia i-au urmat alte toasturi. După prânz cam pela 4 ore ne-am depărtat cu toții ducând cu noi impresiile cele mai plăcute din aceasta bravă comună. Unul dintre cei de față.

— **Columbacele.** Abia s'au pustiit aceste insecte periculoase din comitatele Arad, Hunedoara și Bihor, și acum ne sosește o știre din

cottul Sătmar că și acolo columbacele au umplut țarinele. În comuna Micolu patru cai ai unui proprietar au fost găsiți dimineața morți în grajd, mușcați fiind de aceste musculițe veninoase.

— **Sentință.** Ieri s'a adus din partea poliției din loc sentința în contra brutarului, temniței din Arad May János. Poliția l-a osândit la două sute coroane amendă în bani, ori 10 zile închisoare. Totodată a fost îndrumat ca făina din care pregătește pâinea pentru robi să o cearnă cel mult cu 3 zile înainte de coacerea pâinei.

— **Grindină.** Ni-se scrie că în comunele Vasoia, Paiușeni și Chisindia (com. Aradului) a căzut grindină mare făcând mari pagube în sămănături și fănațe.

— **Stațiunile telegrafiei Marconi.** Ziarul »United States Navy Departament« publică nomenclatura tuturor stațiunilor de marconigrafie, deja în funcțiune sau în construcțiune, din toată lumea.

Iată statistica după țări: Germania 13 stațiuni; Anglia 43, Austria 2, Belgia 1, Spania 4, Franța 6, Olanda 8, Italia 18, Malta 1, Muntenegru 1, Norvegia 1, România 2, Rusia 8, Elveția 3, Turcia 6, Argentina 5, Brazilia 5, Canada 5, Chili 1, Costarica 1, Statele-Unite 88, Mexico 1, Panama 2, Uruguay 1, Trinitatea 1, Insulele Adamon 2, Birmania 1, Hong-Kong 1, China 5, Havai 6, Japonia 6, Indiile orientale 5, Rusia asiatică 1, Egiptul 2, Maroc 2, Mozambicul 2, Tripoli 1, Gibraltarul 2, Danemarca 4.

În total deci sunt 263 stațiuni Marconi fără a număra pe acelea de pe bordul transatlanticelor și ale marinei de războiu.

— **Cura lui dr. P. Opre.** S'a vorbit mult și până acum despre modul de vindecare al dlui dr. Petru Opre din Arad. În urma rezultatelor obținute în timpul din urmă vestea curei dlui dr. Opre, prin care mulți suferinzi și-au recăștigat sănătatea și puterea perdută, s'a lăfit în cercuri mai largi. Precum Wörishofen a ajuns renumit prin cura preotului Kneipp, Copenhaga prin cea a locotenentului Müller, așa Aradu și-a câștigat renume mare prin modul de înfărire a puterii musculare practicat de dr. Opre.

Un caz mai recent despre puterea vindecătoare a curei dlui Opre e reînșănătoșarea deplină a lui Nicolau Kovács, controlor comitatens care de mulți ani suferea de *uscarea șirei spinării*. Despre morbul acesta a lui Kovács mai mulți medici și profesori de clinică au declarat că nu e vindecabil. Ba în urma unei diagnoze rele, aplicate de un medic din loc suferindul pierduse și puterea picioarelor.

Desperat s'a hotărât să probeze și cu dr. Opre și mare i-a fost mirarea, când după o cură abia de două luni și jumătate s'a simțit atât de bine, că azi poate să facă preumblări neajutat de nime dându-și puțin ajutor numai cu bastonul. Când dr. Opre a primit în localul său pe Kovács acesta nu numai că nu putea umbla, dar nici picioarele nu și-le putea mișca, cu un cuvânt corporalmente era zdrobit cu totul. Iar azi cu bucurie exclamă fericitul om, că dr. Opre l-a scăpat din ghiorăle morții după o cură numai de două luni și jumătate.

Cine știe ce morb greu e uscarea șirei spinării, dacă un om suferind de astfel de morb își redobândește sănătatea și puterea, poate prețui modul de cură al dlui dr. Opre. Aceasta au recunoscut-o și mai mulți bărbați de frunte din loc, cărora le-a arătat succesul avut cu Kovács.

Modul de vindecare al d-rului Opre nu e humbug, nu e frază, aceasta o recunosc și cei mai chemați de frunte din Arad, ci chiar și din punct de vedere medical se recomandă inventația aceasta, care are influință mare asupra sorții întregii omenimi.

— **Societatea de asigurare Adria.** Această societate de asigurare și-a ținut adunarea generală în 25 Aprilie. Dăm următoarele date mai principale din raportul direcțiunii și din bilanțul anului a 68-lea (1906). În despărțământul asigurării pe viață s'au prezentat 10.469 recoman-

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul «ZERO», căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare. — Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere. —

|| ZÉRO ||

La întrebunțare e mai ieftin decât hârtia. Ori unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52

dări, în valoare de 65,450.756 cor. capital; suma capitalurilor din polițe 56,909.218 cor. Starea asigurărilor la sfârșitul anului 1906 suma rotundă 358 milioane, iar renta anuală 1,041.405 coroane. Capitalul asigurărilor în medie s'a ridicat cu 39,565.444 cor. În taxe s'au încasat 16,636.454 cor. până ce suma plătită pentru cazuri de moarte și rentă face 7,076.155 cor.

La o parte însemnată a sumelor asigurate taxa de rezervă s'a socotit în bilanțul anului 1906 cu 3 și jum. procente în loc de 4 procente.

La sfârșitul anului de gestiune taxele de rezervă și de preluare s'au ridicat la suma de 98,080.495 cor. și după detragerea contra asigurărilor, luându-se în vedere 90,335.152 cor. rămase pe socoteala proprie, crescământul în raport cu anul trecut e de 8,814.886 cor.

Pentru asigurări de foc s'au încasat 22,976.627 cor., pentru asigurări de transport 1,798.809 cor. și pentru asigurări contra furtului cu spargerii 373.944 cor.

În aceste trei ramuri contra asigurările au reclamat o sumă de 11,078.670 cor. iar plățile pagubelor 17,404.660 cor. iar cu detragerea contra asigurărilor 8,747.157 cor. Rezervele taxelor acestor asigurări 15,476.913 cor., iar cu detragerea contraasigurărilor 8,673.682 cor.

— **Ospătarie națională în Arad.** Recomandăm cetitorilor noștri ospătaria națională românească din Arad. În strada Boczkó, aproape de centrul orașului, ducând tramvaiul pân'acolo, dl Ignatie Pașca a zidit un frumos otel (cu 25 camere) și restaurant, care poate fi un loc de întâlnire al tuturor românilor călători. Este și o datorință a-l sprijini, fiind român, dar și de altfel otelul, mai ieftin decât toate, oferă cel mai mare confort, fiind aranjat foarte modern.

— **Teatru electric.** Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui Winkler. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Program: *Sâmbătă și Duminecă (22 și 23 Iunie):*

1. Ucenicul de cofetărie petulant. 2. Bărbierit imposibil. 3. Baia cărbunarului. 4. Automobilul fugărit. 5. Prima plimbare a bebelușului. 6. Vânătorul de femei. 7. Inima întrece mintea. 8. Cilindrul magic. 9. Serenadă în lună. 10. Asasinul nevinovat.

Repertoar bogat. Dumineca dela 3 oare după prânz până la oarele 11 noaptea. În celelalte zile se încep reprezentațiile dela oarele 8 și 9 seara.

Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă Winkler Lambert, proprietar.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

— În Arad, strada Forray în palatul contelui Nădasdy, orologierul și juvrajul Zinner Vilmos vinde tot felul de oroloage și juvaericeale.

— Au sosit bijuteriile de moda cea mai răspândită. Mare asortiment de tacamuri de argint. Oroloage de buzunar, de aur, argint și oțal. Un departament separat se găsește fabricațiuni de argint china de prima calitate. Grallert S. és fia, Arad, Piața Andrassy nr. 22.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundent asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cantolarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

Ultime informațiuni.

Din dietă.

— Prin telefon. —

Budapesta, 22 Iunie 1907.

Fiind la ordinea zilei proiectul privitor la pragmatica funcționarilor dela căile ferate ungare, preotul croat Logotello a ținut o lungă vorbire obstrucționistă, până la ora 1.

S'a tratat apoi, conform celor stabilite în ședința precedentă, chestia emigrărilor.

Deputații Hencz Károly și Laehne Hugo cu cifre luate din rapoarte oficiale atacă

enorma pierdere a țării în urma emigrărilor cari cresc din ce în ce. Cercetează cauzele emigrării și constată relele întocmiri economice și peste tot lipsa de organizare a muncii.

Cer ca să se dea, din partea guvernului, o atenție și solitudine chestiei, care dacă nu se va îndrepta, va fi un adevărat dezastru pentru țară.

După ora 1 vin la ordinea zilei interpellările.

Dr. A. Vlad interpelează în chestia amplexiilor dela postă, ministrul nu răspunde însă.

La interpelarea lui Lengyel Zoltán în chestia Mesagiului împărătesc dela Viena, care cuprinde pasagii ofenzătoare pentru statul ungar, primul ministru Wekerle răspunde îndată.

Caută a liniști spiritele, spunând că Monarhul Austriei n'a spus nimic ce ar atinge demnitatea statului ungar și ori ce ar fi zis, responsabili sunt ministri. Dupăcum însă noi n'am admite că pentru ce vorbim noi aici ori pentru ceace cuprinde mesagiul nostru să ne ia la întrebare vre-un austriac, tot așa, nici noi nu putem să intervenim în chestii ce aparțin strict sferei de competență a parlamentului austriac.

Majoritatea, bine înțeles, a luat la cunoștință răspunsul, pe care-l află »patriotic«. Dacă ar fi vorbit însă așa în parlamentul — liberal, Ugron și soții desigur l-ar fi hui-duit pe Wekerle.

Concert, petreceri.

— **Maialul școalelor române din Arad** se va ține la Luni, ziua a doua a sftelor Rusalii în 11/24 Iunie 1907, în pădurea mare numită »Csálla«. Program: 1. La 7 oare a. m. plecarea școlărilor din curtea bisericii spre pădure sub sunetul muzicii. 2. Jocuri pentru școlari. 3. Prânz comun. (Participarea 1 cor.) 4. La oarele 2—8 joc pentru tinerime. 5. Reîntoarcerea în oraș cu muzica. — Venitul curat este destinat spre scopul ajustării școalelor și fondului cultural al »Reuniunii învățătorilor«. Taxa de participare este 60 fil. de persoană. Suprasolvițiile și contribuțiile benevole se vor primi cu mulțumită și se vor cvita publice.

— Inteligența română din Topârcea invită la concertul urmat de dans ce se va aranja cu concursul unui grup de teologi ai semin. »Andreian« din Sibiu Luni, în 24 Iunie n. a. c. (a II-a zi de Rusalii) în sala cea mare a școlii.

Economie.

Comerțul exterior al României la finele primului semestru al anului 1906. Ministerul de finanțe a distribuit, a 2-a sa broșură, conținând datele provizorii ale comerțului exterior pe trimestrul Aprilie—Iunie 1906 și o recapitulare a importului și exportului pe primele 6 luni ale anului 1906 dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie acelaș an.

Din datele ce ni-se înfățișează comerțul exterior al României în trimestrul Aprilie—Iunie s'a prezentat astfel:

Importațiuni 137,430.876 kil. Exportațiuni 757,349.919 kil.

Adăogând aceste rezultate la acele ale primului trimestru Ianuarie—Martie 1906, ținându-se seamă de rectificările introduse în cifrele publicate, statistica comerțului exterior al României la finele celui de al 2-lea trimestru al anului 1906 se prezintă astfel.

Importațiuni 290,911.878. Exportațiuni 1.286,788.586.

Balanța comerțului care la 31 Martie 1906 ne fusese defavorabilă cu peste 75,164.000 lei, la sfârșitul lui Iunie 1906 nu ne mai este defavorabilă decât cu 58 milioane și perioada de exportățiune a recoltei anului 1906, nu este încă începută.

Cu cel de al 3-lea trimestru desigur că această situațiune se va încheia cu o balanță comercială iarăș favorabilă.

Afară de diferența în minus dela cantitățile importate, comerțul exterior este în mare creștere: aproape 71 milioane mărfuri cumpărate dela 1 Ianuarie — 30 Iunie 1906 mai mult decât în perioada corăspunzătoare a anului 1905 și 63,696.000 lei produse românești exportate mai mult în primul semestru al anului 1906 față cu primul semestru al anului 1905.

Traficul de mărfuri în primele 6 luni ale anului 1906 s'a urcat astfel la cifra de 364,663.737 lei contra a numai 230,199.654 în perioada corăspunzătoare a anului 1905.

Se constată așadar o creștere dela an la an și numai pentru un semestru de 134,464.083 lei, ceace explică suficient starea de prosperitate excepțională de care a beneficiat, cel dintăiu bugetul de venituri ale Statului pe 1906—1907.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10:29—10:30
Secară pe Oct. 1907	8:38— 8:39
Ovăs pe Mai	7:42— 7:43
Cucuruz pe Iulie 1907	5:24— 5:25

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Octomb. 1907	10:26—10:27
Secară pe Oct. 1907	8:34— 8:35
Ovăs pe Mai	7:38— 7:39
Cucuruz pe Iulie 1907	5:17— 5:18

BIBLIOGRAFIE.

Școala, revistă lunară în nrul 2 are următorul sumar:

George Tofan: Excursiunile școlare. Dr. Eugen Botezat: Principiile Darwinismului. D. Rusceac: Gramatica și însemnătatea ei pentru școala populară. A. Ieșan: Din raporturile fiziologice și ale pedagogiei. Mihai Vicol: Necesitate a reformării învățământului de două ori la zi. E. B. Dorința noastră. George Tofan: Cronică, Revista revistelor.

Iată ce scrie administrația:

Onoraților cetitori!

Am tipărit două numere din revista »Școala« cari pot servi ca probă, despre felul cum înțelegem să ridigiăm această publicație. Se înțelege că pe viitor ne vom strădui să îmbunătățim revista din toate punctele de vedere, ceace depinde dela sprijinul ce ni-l vor acorda cetitorii. Administrația rev. »Școala« str. Imbinării 5.

A apărut Nr. 5 (Maiu) al revistei »Viața Românească« cu următorul cuprins:

M. Sadoveanu: Însemnările lui Niculai Manea. Eugeniu I. Melik: În ajunul conferinței dela Haga. Leon Feraru: Fierăria (versuri). Sp. Popescu: Moș Gheorghe la expoziție. A. Vlahuță: 1907 (versuri). Dr. V. Sion: Microbii în serviciul igienii. Matilda Poni: Fratelui (versuri). Aurel C. Popovici: Federalismul în Austria. V. Loichită: Două raze (versuri). I. Russu-Șirianu: Serisori din Ardeal. Gt.: Viața românească în Bucovina. George Ranetti: Cronică bucureștene. Izabela Sadoveanu-Evan: Cronică Literară — Artă și Critică feminină. P. N. Panaitescu: Cronică Economică — Lipsa de lucru la țară în timpul iernii. Dr. S. Miron și D-ra Dr. Ecaterina Arbore: Cronică Medicală — Mortalitatea copiilor la săteni. C. S.: Cronică Internă — Momentul. P. Nicanor & Co.: Miscellanea. — Recenzii. — Revista Revistelor. — Mișcarea intelectuală în Străinatate. — Bibliografie.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichiu.

Loc deschis.

Mai fac și matrață de sârmă de oțel. Corespondență în limba maghiară, engleză, franceză și germană.

Ofert de căsătorie.

Sunt învățator definitiv, funcționez deja de 5 ani, fiindcă în satul meu să înființez un post de învățătoare, caut o astfel de persoană ca soție.

Poșed avere nemisțătoare în valoare dela 8 până în 10 mii coroane.

Epistoalele timbrate au să fie adresate administrațiunii ziarului »Tribuna«, de unde se vor trimite mie.

Skudrier-ter nr. 5.

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS

privăție de haine pentru domni, băieți și copii

HOFMANN

franco

La comandă de 6 boreane le trimite porto

cente mari.

La cei ce să angajează să vândă să dau pro-

gostă 1 coroa.

Un borean cu explicația cum trebuie folosită,

în decurs de opt zile, fără durere.

care depătează bătaia cu rădăcină cu tot

neîntrecut în timpul prezent,

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

Crema pentru bătaia

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1906. 3 Iunie	ACTIV	1907. 26 Maiu	2 Iunie
103168834	73278834 Reserva metalică Aur	113540498	113410318
2113339	29890000 " Trate Aur	1547546	1569466
66234548	Argint și diverse monete	89868750	93194965
25671718	Portofoliu Român și Străin	29609361	30153288
11999876	*) Impr. contra ef. publice	11999840	11999840
14896734	" " " " în cont curent 19844588	15871054	15871054
2910324	Fonduri publice	3259121	3259121
5766482	Efectele fondului de rezervă	587048	5876594
602709	" " " " amortisarea imob. și material	640244	640256
767027	Imobili	782342	794334
81226932	Mobilier și Mașini de Imprimerie	103917137	102586337
—	Cheltueli de Administrație	950500	950000
—	Deposite libere	7915311	4123376
18432532	" " & provizoriu	22214544	21819818
333791055	Compturi curniți	407988896	406248767
12000000	Compturi de valori	12000000	12000000
21291642	Capital	22971453	22971453
3158004	Fond de rezervă	3404192	3404192
214500810	Fondul amortisării imobilelor și material	263328910	262849220
—	Bilete de Bancă în circulație	—	—
1176815	Profituri și pierderi	1416704	1487565
81226932	Dobânzi și beneficii diverse	103917137	102586337
—	Deposite de retras	950500	950000
436852	" " " & provizoria	—	—
333791055	Compturi curniți	407988896	406248767
	Scomptul 5% *) Dobânda 5%		

Anunț.

Ca practicant,

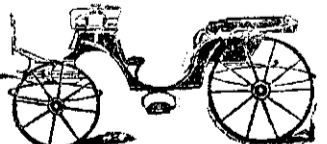
afli imediat aplicare un tânăr din familie bună, absolvent de cel puțin 3—4 clase gimn. sau reale la firma:

Ioan Gomșa & Fiu, Seliște.

Ij. Hodács János

Fondat la 1892 fabrică de trăsuri Telefon 439.

Prima
abrica de
prăsuri de
de câmpie

Mare
magazin
stabil!

Szeged Orașul de sus, Str. Kistisza nr. 4. (Urmarea str. Maros).

Fabrica de metale a lui Dénes Béla

Oradea-mare (Nagyvárad)

Fabrica: Kossuth Lajos u. 2. — Depozitul fabricii: Nagyvárad, Bémer-tér.
În Budapesta Király u. 13.

Cadouri de nuntă și de ocazie se se află exclusiv numai în depozitul de fabrică din Bémer-tér.

Dr. Böns Károly

și-a deschis

cancelaria advocațională

în Arad

piața Boros Béni nr. 4.

Atenție!

O nouă descoperire.

Deoarece din cauza căldurilor de vară, după care și noaptea, nu putem suportă acoperemântul, foarte adeseori căpătăm dureri de foale din cauza răcele, diaree și sgâr-ciurile de stomac periculoase, încât viața și sănătatea ne e expusă.

S'a descoperit însă că brăul de stomac »Takáts« patentat, nu numai împedecă astfel de îmbolnăviri, ci chiar vindecă imediat orice fel de dureri de stomac, sgâr-ciuri, diaree, chiar dacă sunt învechite. Nu fiți dar ușurați onorați cetitori, ci vi-l comandați imediat fiindcă sgâr-ciurile și durerile vin așa de repede încât nu avem timp să ni-l comandăm. Cine suferă de stomac face păcat contra lui însuși dacă-l neglijează.

Căci nu e numai o seducere ci e constatat pe cale medicală și dovedită prin scrisori de mulțămită.

Pentru bărbați sau femei No. 1, care se potrivește la cei mai mulți costă 3 cor. 40 fil. Îi pentru staturi de tot mari 4 cor. 40 fil., după trimiterea acestei sume se va expediă porto franco (rambursa costă mai mult) din partea confecționarului legal.

Imitația e interzisă:

Adresa: Takáts Dániel, Nagyvárad, Sorompó-utca nr. 2.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colț).

Telefon 441.

Telefon 441.

La „Cănele negru”.

Recomandă

băcănia sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale. ●

Prețurile cele mai moderate.

Sprijiți pe comerciantul român!

Aviz!

Am onoare a aduce la cunoștința On. domni preoți și comuni bisericești că în atelierul meu

fac haine bisericesti

haine pentru preoți,

odăjdii, steaguri, prapori, haine pentru diaconi și îmbrăcăminte albe pentru băeți etc., cu prețurile cele mai ieftine și prompt.

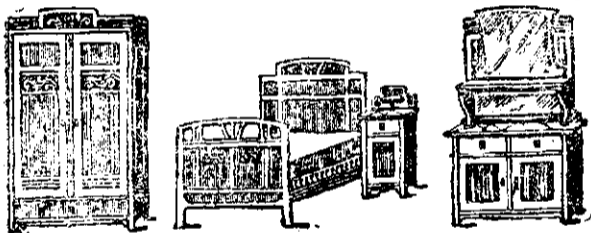
Așteptând sprijinul D-V. sunt

cu stimă

Stefan Radonits

KIKINDA,

strada Sârbească No. 2455, în apropierea poștei mare.

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

In așteptarea comandelor, rămân

cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár

Oravicza

Gyárvaros, 3 király-a. 3.

Fő-utca.

Daca vrei să cumperi

ghete bune și țititoare

ne lăneă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetă pregătite de el însuși.

Comandă după măsură se fac prompt și ieftin.

Ladányi Ferenc

AURAR ȘI JUVELIER

Temesvár (Timișoara) Belváros

strada Jenő főherceg II (casa Koch).

Asortiment bogat

în articli de aur și argint

și bijutării

în execuția cea mai modernă, cu prețuri moderate.

Atelier special pentru lucrări nouă și reparaturi, aurituri de unelte bisericești etc. etc.

Aur, argint și platină veche

se schimbă ori se cumpără cu prețul cel mai mare.

Au sosit obiecte de ocaziune!

Brunner Béla

prăvălie de modă și specialități.

Arad, în piața Szabadság nrul 20.

(Strada Forray, palatul contelui Nádasdy.)

Recomandă magazinul său bogat de marfă, unde se pot căpăta cele mai frumoase cadouri de ocaziune.

Pălărilile cele mai moderne, cămeși, gulere, mănuși, cravate, batiste, ciorapi etc.

Mare asortiment de coloniale Franceze și Engleze

Mare fărș de ocaziune!

Prețuri ieftine!

Serviciu prompt!

Comandă din provincie se efectuează la moment.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnizorul curții c-rog. austro-ung., reg. române și princ. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Prav de Korneuburg al lui Kwizda pentru nutreirea vitelor

Este un mijloc de hrană pentru cai, vite corunte și oi. În cele mai multe grajari se folosește de 50 ani la lipsă de hămiseală, împotriva mistuțelor rele, pentru îmbunătățirea lactei și pentru urcarea cantității de lapte a vacilor. Prețul unei cutii 1.40 cor., o jumătate cutie costă 70 fill.

Veritabil e numai cel provăzut cu breveta mai sus. Preț-curentele ilustrate să trimit gratis și franco.

Depozit general: farmacia lui Iosif Török, Budapest, VI., Király-utza 12 și Andrassy-ut 26 II.

Toți aceia

cari vor să aibă o

bicicletă

cu picioare trainice de mână sau cu motor să se adreseze cu încredere la

Gartner Samu

mare fabricant de mașini de cusut și biciclete

Arad, strada Weitzer János, (Palatul Minorităților).

unde se află biciclete de toate felurile cu prețul cel mai moderat. Reparațiunile se fac punctual. — Mașini de cusut se află în magazin permanent. Condițiuni favorabile pentru plată în rate.

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. In special

Croitorie pentru preoți.

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Își recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — *Prețuri solide.* — —

Lucza József

curețitoare de rochi chemica și gouvrat
SEGHEDIN, strada Laudon nr. 9.

Rochi pentru dame, haine bărbătești și de copii, îmbrăcăminti preoțești, uniforme militare.

OBIECTE PENTRU CASĂ

perdele, fețe de masă, cuverturi, broderii, stofe de mobile, mănuși, umbrele și tot felul de obiecte din fahul acesta. Rochiile se curăță întregi nedescusute, fără să-și piardă culoarea, lustrul și fasonul.

Curățitul unei haine bărbătești 1 fl. 20 cr.

Micile reparaturi și călcatul hainelor dela curățit, este gratuit.

Catifea și plūs, se primește pentru aburat. Gouvratul se execută în felul cel mai frumos și uimitor de ieftin. Curățitul chemica al perdelelor de dantelă, se execută cu multă îngrijire.

Comandele din provincie, se execută punctual și repede.

Sanatoriul și hidroterapia
alui

Dr. RÁCZ ÖDÖN

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca nr. 7.
Telefon 639.

Deschiu îndecursul anul întreg pentru bolnavi interni și externi.

Băi electrice. Hidroterapie, tratament electric, băi de carbogen, de ectină și minerale. Tratament cu aer cald, dulapuri de aburi, cură de nomol de Pöstyéni. Băi de nomol de Franzesbad, cu nomol original. Impachetări cu nomol. Inhalajuni. Masage cu vibrații. Cură de slăbire și îngrășare.

Se recomandă :

la nervozitate, istovire de ori ce fel, afecțiuni de stomac, intestine, inimă, plămâni și organele respirării, la reumă articulară și musculară.

Resultate escelente.

Supraveghiere permanentă medicală ; prețuri ieftine, Pensiune (locuință și alimentare) pe zi 3—5—7 cor.

Cu plăcere ofere prospecte și lămuriri

Dr. R á c z Ö d ö n
proprietarul și conducătorul institutului.

Anunț.

In comuna Căpruța u. p. Berzova (comitatul Arad)

se află de esarândat

W O C A S Ă W

foarte acomodată pentru boltă. Esarândarea se face exclusiv vre-ului român. Ofertele sunt a se trimite la administrația »Tribunei« Cu deslășiri în cauză servește preotul Dimitrie Maci, din Căpruța.

Înștiințare!

Am onoare a aduce la cunoștința onorabilului public consumator, cumcă

măcelăria mea

din Str. Florian am mutat-o de prezent în

Str. Aulich Lajos Nr. 16.

recomand totodată tot felul de preparate din carne proaspătă de porc și rog pe onorabil public să mă partinească.

Cu distinsă stimă:

George Șimandan
măcelar.

Cel mai mare galonar de mobile și podoabe femeiești din țară.

Özv. Barcza Györgyné

prăvălie de tapeturi pentru mobile și căruțe

SZEGED.

Fabrică de fireturi de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, fireturi de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre.

Industria națională!

Să sprijinim industria națională!

Service repede, prompt și ieftin!

Pentru bărbați și femei

în caz de curgere acută și cronică medicinal cel mai sigur este

capsulele Sanid

lucru adevărat deja. O cutie (100 bucăți) costă 6 cor., alăturându-se și-o broșură privitoare la folosire. Cu mandat poștal.

Pentru slăbire și impotență, singurul medicament sigur sunt capsulele de putere ale lui dr TIMKÓ. O sticlă 10 cor. Trimite

Farmacia „Magyar Király“

Budapest, V., Marokkói-utca 2. Tr.

Rugăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbătești folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață, unelte de călărit, hamuri, puști și fiare vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină penru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

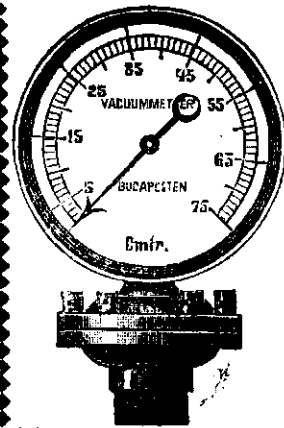
Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Arpád-tér nr. 5 în colț (în casa bisericii izraelite)

După corință merg și acasă și în provincie chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima IULIU HERZFELD.

Perlfaszter Sándor

mechanic de cumpene și măsurî atmosferice
BUDAPEST, VII., Barcsay-u. 6.

Gătește măsurî atmosferice în deosebite chipuri și construcții pentru apărarea de aburi de apă, măsurătoare pneumatice (pneumometre), hidro-și pirometre. Măsurî elastice, învelatoare, termometre

Primește reparaturi cu garanția de un an. Comandele din provincie le efectuează punctual și prompt. Ceasornicele de controlă le repara cu garanția de 3 ani.

Prețuri curente gratis și franco.

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Varga József

instalator electric concesionat de autorități
Szeged, Deák Ferenc-utca.

Primește liferarea și instalarea ieftină și expertă pe lângă prețuri moderate și garanță

orice lucrări din specialitatea mecanică-electrică,

a tot felul de lumini electrice, de transmisiuni, sonerii de casă, telefoane,

parafulgere kinematografe și reflectoare.

Deposit mare: de lămpi multiplicatoare cu lumină brulantă sistemul GANZ, lămpi candescente și de lustere electrice.

Intreprindere de instalări de motoare electrice.

Veritabila alifie de plante pentru rane!

Cea mai bună pentru orice rane cât de vechi, umflături, reumă și alte atacuri. Prin efectul alinător ce-l are iutrece ori care alta preparație.

Prin încercarea de mai mulți ani este recunoscută de escelentă și mulți oameni sunt recunoscători acestei alifii de plante, recăpătându-și sănătatea.

În ori și care casă este indispensabilă ca doftorie de casă.

Singura provăzută cu marca »Mântuitorul«, este veritabilă.

Se poate căpăta în farmacia la »Mântuitorul«, a lui

Lukács Ferencz

în MAKÓ.

Prețul unui borcan 1 cor. 50 fil. La comanda de 3 borcane, câte 1 borcan costă 1 Cor, 35 fil.

GUMMI!

Fabricațiune de specialitate adevărată franceză și americană în ambalajul original.

Recomandată de medici!

Siguranță necondiționată!

Prețul în valoare de coroană duzina cu 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Noutate de origine americană până acum neîntrecută!

„Silk Finish Nevertear“

Tinde siguranță completă în urma întinderii și sfințelii extraordinare. — Prețul 10—12 cor.

Dons-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservativ feminin „Pessarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical. Prețul dela 3—5 cor.

Adevărate spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6—12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai sigur și mai comod preservativ feminin ca specialitate. Muște mii de declarațiuni recunoscătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin marfă mai ieftină, pentru că scopul ei corespunde în adevăr numai preservativelor originale americane!!!

Briul „Diana“ legătoare pentru period. Legătoare pentru pânțele buric, sau contra durerilor de stomac. (Serviciu feminin.)

Ciorapi de gumi, contra lărgirii vinelor, precum și la picioarele copiilor.

Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică.

Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din

Keleti J. Budapest, IV, Koronaherczeg-u. 17—18

Cei ce se provoacă la anunțul acesta capătă 20% rabat.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélseh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață l'am primit cu mulțămărită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomac, la durere de înțepirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomac, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

A tkár Bander Gábor, măsur.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă se numai 3 sticle mari sau 6 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Fondat la anul 1892.

KAULICH ETEL

BUDAPEST numai IV., Szervita-tér 5, félem.

demulțorii decorat, cel mai vechi și mai plăcut

atelier de

corsete

în care se confecționează corsete reform nevătmător să-nătății, în față drept, stomacul îl lasă liber, tot așa și susținătoare de piept, stringătoare de foale și de șolduri, susținătoare de spate, precum și corsete ortopedice după moda recentă și solide pe lângă prețuri

moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru luarea măsurii așa în loc ca și în provincie se trimit gratuit cu porto franco.

Vânzare de VIN în mare și mic, producțiune proprie,

din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	— cor. 52 fil.
Vin vechiu alb	— " 64 "
Rizling alb	— " 80 "
Schiller (roșu)	— " 56 "
Vin roșu vechiu	1 " — "
Rachiu de drojdie, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1 " 60 "
Pelin sârbesc, veritabil	1 " 20 "

Se poate căpăta la

Quirini Sándor,

Arad, Aulich Lajos-utca 7/e.

AVIS.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că berăria de bun renume

„KISPIPA“

din Arad, strada Salacz nr. 3

am preluat

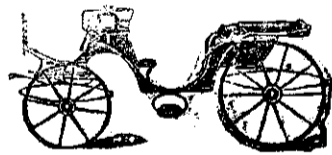
și voi conduce personal mai departe.

Mă voi năsiui ca prin **cuina mea bună, cu vinurile mele bune, bere proaspătă și cu prețuri modcrate să-mi câștig încrederea oaspeților mei.**

Cere sprijinul onor. public

cu toată stima:

Szeltmann Lajos
ospătar.

FABRICĂ DE TRĂSURI alui

Vadász és Grósz

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

aranjată pentru putere electrică.

Își recomandă trăsurile de fabricate de rangul prim, care se află permanent în deposit.

La expoziția din Oradea-mare au fost premiate.

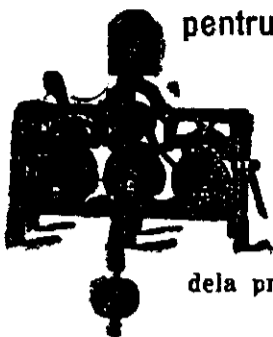
Telefon pentru întreaga provincie nr. 445.

La dorință se trimite preț-curent gratuit și franco.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjază mai favorabil

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

BUDAPESTA,

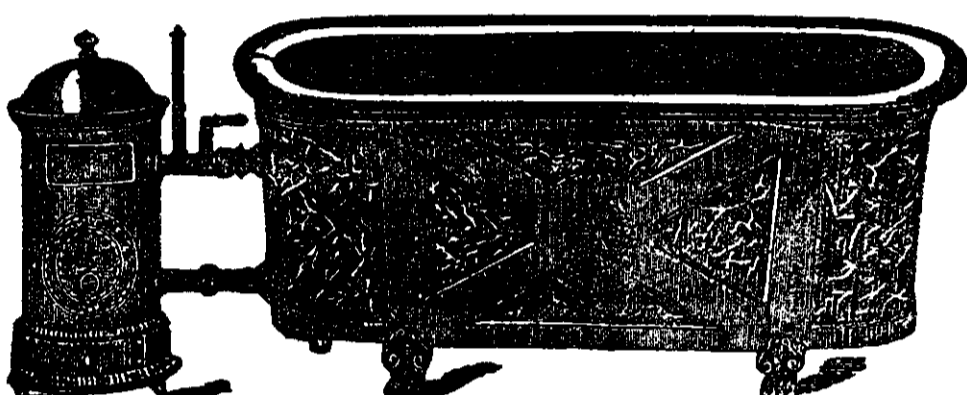
VII., Csömöri-ut 50. (casa proprie).

Cataloage și specificații de prețuri trimite gratis și franco.

Vană de scăldat cu încălzitoare

cu cuptor ce încălzește jur-impjur dela 50 cor. în sus.

asortiment mare în tot felul de vane, precum: vane atârinate, vane de șezut, vane pentru copii, etc. Primesc instalare de apeducte, de closete engleze și de pompe.

LEFKOVITS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51tr.

Preț-curent gratuit și franco.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

TURNĂTORIA

DE CLOPOTE

Fabrica de scaune de fer pentru clopote - - alui

ANTONIU NOVOTNY

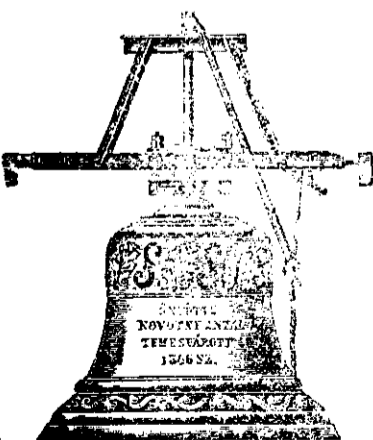
TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător — pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de teacă de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.

Mașini și biciclete pe rate mici lunare.

Deposit de mașini de cusut de fabrică în Timișoara.

LADÁNYI IZSÓ Temesvár

Belváros, Zápolya-u. edificiul seminarului rom. catolic.

Cont de casă de păstrare la posta reg. ung. și curs Clearing nr. 10.395.

Telefon 577.

Adresa de telegramă: Ladányi Izso

Deposit de mașini de cusut, de brodat, de biciclete, de biciclete cu motor și de părțile lor constitutive.

Mașini de cusut Singer, cu moșci rotunde, Central Borbly (Zentral Bobin) Wheeler-Wilson cu suțiri elastice, de familie și pentru măestri,

Asortiment mare de mătăsă de brodat cu mașina.

Deposit din fabricatele fabricilor Rast și Gasser de mașini de cusut, și ale lui Sander și Graff de mașini de brodat. Stabiliment propriu de reparaturi pentru biciclete.

Institut de vindecare și creștere pentru epileptici

la băile dela B.A.L.F.

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza ordinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie 1903. Prețul de îngrijire: clasa I pe an 1600 cor., clasa II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor. Afară de aceste clase se mai pot primi bolnabi săraci, însă pe sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pentru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a-se însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne de d'to 28 Octomvri 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea bolnavilor sunt concrezute maicile ordinului Franciscan din Buda. Cu prospecte și alte deslușiri servește **Dr. Wosinski István**, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

A n u n ț .

S'a deschis

la 1-a Mai pe piața Libertății nr. 22

(lângă FRAȚII LENGVEL)

PRĂVĂLIA DE COLONIALE ȘI DELICATESE

a lui

Rácz József.

Un băiat cu purtare morală se primește ca ucenic.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e. : garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

In atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

RESTAURANTUL LÁNG TESTVÉREK

Avem onoare a atrage atențiunea p. b. publicului asupra fostului restaurant:

K A S S

acum preluat de noi și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot capăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecușe.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai bună dălectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat și conștientos. 0 0 0 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Láng Testvérek
restaurantieri.

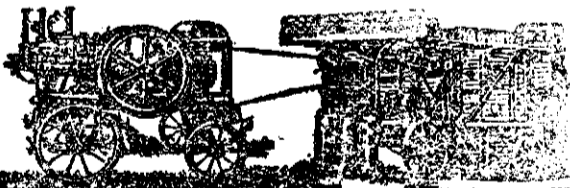
**Cele mai bune provisiuni
de mașini de treierat din lume.
Deplină responsabilitate pen-
tru excelența trierare.**

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3-5 cele mai simple și cele mai perfecte

**provisiuni de
călcat cu motor**

din motor, precum cele mai perfecte

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

perfecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în această colonie se pot găsi renumitele
**motoare cu benzin, petrolin
și oleu de minerale,**

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodată pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi. Cine voește se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate.

Ca să putem răspândi cât mai mult motoarele noastre primim în schimb mașini de vapor folosite.

Fiți băgători de seamă
la adresa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43
— Cataloage gratuit și franco. —

Telefon-nr. 489.

Telegr.-adr.: „Grüner-Varga“

Grüner és Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 10.508. la cea Austriacă 99.103. — Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, în și justă.

Tot felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtuni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți, - Dresni-saci, poneve, pânză jută pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreji de acoperit caii, hamace (pat).

SPECIALITATE: Mrege, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

Cea mai bună

Harmonică

— din lume —

să poată căpăta cu prețurile cele mai ieftine în depositul de muzicalii ungurești a lui

REMÉNYI MIHÁLY

Budapest, Király-utca 58. Tr.

Mare magazin de violine, cimbalme, instru-

mente de suflat din lemn și aramă, harmonii și forte-piane.

Reparări și renovări se execută de măestrilor specialiști repede și cu preț moderat.

Inzestrarea orchestrelor muzicale cu instrumente pe lângă cele mai ieftine prețuri de fabrică.

Dobe pentru sate și cornuri de suflat.

Pentru fiecare instrument muzical să se ceară catalog separat.

Export în mic și mare în toate părțile lumii.

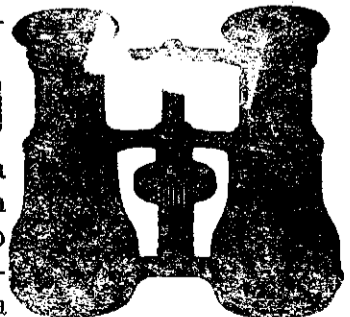

Vederea cea mai puternică

se poate avea numai cu ajutorul

sticlei de cristal

ciselată foarte fin și probată ca perfectă, care se poate cumpăra în cadre deosebite și după o cercetare conștientoasă cu prețurile cele mai ieftine la firma

HAHN TESTVEREK

Telefon 149.

in LUGOJ

Telefon 149.

Comandele cu posta se efectuează precis și prompt.

Unelte de fotografiat, gramofone etc. etc. se vind cu prețurile originale de fabrică.

Cataloage de gramofon gratis și franco.

EGYEDÜLI SÖSBORSZESZ, MELY JÓTEKÖNYVÉZLET ÉS SZOLGÁLTATÁS.

A LEGJOBB SÖSBORSZESZ MINDENÜTT KAPHATÓ

FABIÁN SZANATORIUM SÖSBORSZESZ

Megrendelhető: FABIÁN LAJOSNAL GYULÁN

5% A „JÓZSEF FŐHERCEG SZANATORIUM EGYESÜLET” JAVÁRA

VEDJEGYZETT ÜZIMKE

Câți suferitori sunt

cari mereu caută leac de vindecare contra boalei lor și abea poate să găsească adevăratul leac. Mii de epistoale de recunoștință adevărate, că contra durerii de

muschi, rupere
și la alte dureri porvenite din răceală
unicul medicament mântuitor și de dureri atințeri este
Spiritul vin galic de sanatorium a lui Fábian

Se poate comanda la **Fábian Lajos, Gyula** (colțul Békés)
in comande de 30 fil., 1 cor. și de 2 cor.
Comande prin poștă peste 5 coroane, se trimite franco cu rambursă.

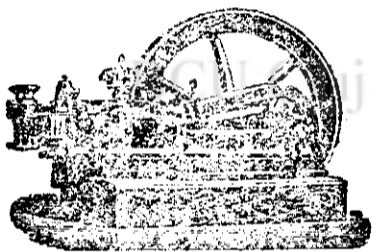
Assael Jakab Fiai

atelier de mașini, pregătitor de motoare
cu gaz și benzin

ARAD, Piața Andrásy Nr. 17.

Pregătim tot felul de mașini după model sau desen, tot așa efectuăm și dregerea conștientoasă

de locomobile, mașini stabil și de
trierat, motoare

Pregătim răsnițe de cucuruz noață și după
modelele noastre proprii.

Atelier de dregere pentru tot felul de mașini
pentru economie. — Cele trebuincioase pentru
meri, precum și transmisii și roțile pregătim
ieftin și prompt.

Tot astfel primim transformarea a tot felul de
motoare de gaz, petrolu și benzin.

„GROOM“

Motoarele noastre cu benzin
și locomobilele noastre trierătoare
produc minuni.

Numai noi dăm garanță de 3 ani.

Dacă vii la Budapesta să privești stabilimentul nostru de mori cu lumină electrică. Motoare sugătoare, solviri în rate. Prețuri curente trimite gratuit:

Zámborszky és Társai

fabrică brevetată cu motor automat pentru tăiat de lemn b. t.
BUDAPEST, V. Vicszinház-utca Nr. 3.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT ȘI CAFENEA. — In centrul orașului.

Központi Szálloda — Hotel Central

Telefon 391.

ARAD

Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări franceze și ungarești.

Comande pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți se fac în modul cel mai prompt: afară de aceia saletari acomodate pentru diferite sociități sunt la dispoziție în toată vremea.

SALĂ DE BAL.

Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. — Tot felul de sampanie din țară și străinătate

Sprizinal on. public îl cere cu toată stima

Ronai János, hotelier.

Serviciu escelent!

Prima Lugojană fabrică de cement și betonizare, întreprindere pentru edificări.

Fabrică în drumul Buziașului
în fața casei de vamă.

KNOTT JOZSEF

Cancelaria de zidire:
Telefon-nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei mai buni de lucru din capitală și mă rog, că precum până aci, așa și de aci înainte să fiu cercelat cu toată încrederea.

Primesc toate lucrurile aparținătoare acestei branse și susțin o magazină bogată de cement pentru țevii, sirme, trepte de piatră, vâlae, petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primesc mai departe edificare și betonizare de poduri mari și mai mici, conduceri de ape, vaduri, podimentare de teras, prevederea pe din jos a păreilor cu table de mozaic, precum și cu table de cement în diferite colori.

Vinderea în mare și mic a cementului de Portland și România.

Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primesc și oferesc garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și pliniminare de spese.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100 lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

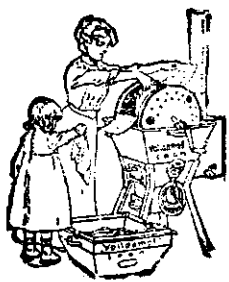
Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre, indeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

Mașina de spălat cu
aburi (Teligöz)
sistem **JOHN.**

Cea mai perfectă mașină de
spălat a actualității!

In raport cu spălatul
cu mâna, se economise-
sesc 75% din timp,
lucru, săpun, sodă apă
și combustibil.

**Rufele
se cruță.**

Aparat de spălat, fert,
aburit și desinfecant
totodată.
Ocupă loc mic.

**Garanție: se trans-
poartă pentru încercare fără nici
un obligament.**

Deposit stabil:

Póhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

Acuma a sosit

**Untura de pește proaspătă
de Norvegia**

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spiritul Reuma

incercat de alătea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

telefon 555.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad.

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

arhitect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială:

ARAD, Weitzer János-u. 13
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biuro în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist **ARAD,**
Piața Szabad sá nr. 7.

Asortiment bogat de
mașini de cusut **SINGER** și **MINERVA.**

Unicul magazin de
renumitele mașini de cusut

• PFAFF •

Cel mai ieftin mij-
loc de cumpărare
de articoli pentru
bicicletă și mașini
de cusut.

In magazin se află
mare asortiment de
gramophone și plăci.

Condiții de solvire foarte avantajoase.

▲ MARE ▲
▲ OFICINĂ ▲
▲ DE ▲
▲ DREGERE. ▲

Zsellér Imre

Atelier artistic pentru specialitate de ferestri de biserică, pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbuitor de artă și de mozaic

Budapest, VI., Aréna-ut 124.

Pân' acum s'au făcut în atelierul meu ferestrite bisericilor romano-catolice din Bács-Almás, a celei din Nickine, din Grediște, Bácskula și Bodajk, a celei greco-orientale din Ujvidék, la cari mă provoc, ca și la parohii, cari au lucru distins din parte-mi.

Un talp 8 cr.
O halbă bere de curte 13 cr.

Avis !

Avis !

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerințelor moderne. Din ziua aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kőbánya a primei societăți ungurești pe acții așa numită

BERE DE CURTE

apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor moderne.

Cu deosebită stimă: **Kánya Géza.**

Un talp 8 cr.
O halbă bere de curte 13 cr.

Fondat la 1846.

Telefon 25—37.

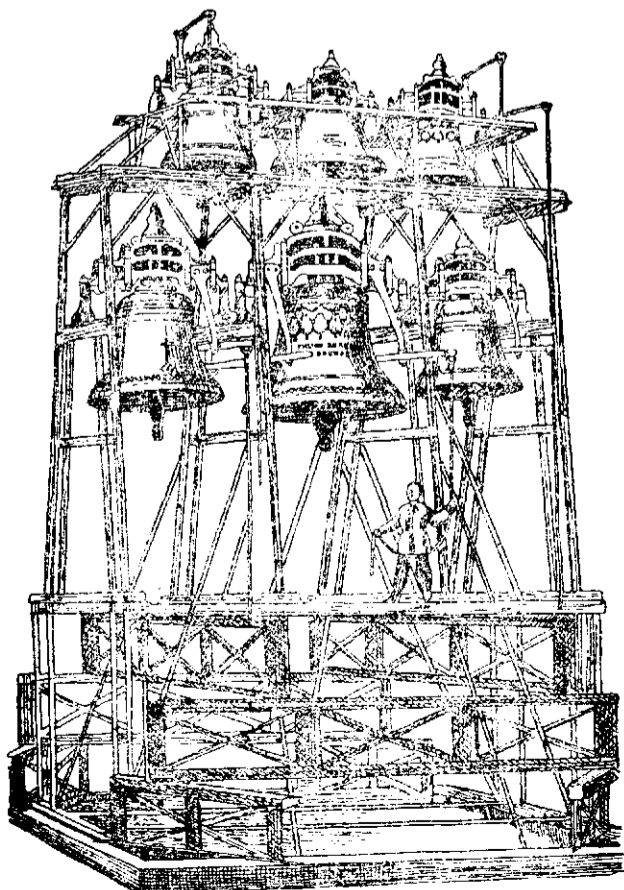
Pozdech József următor Thury Ferenc

Budapesta,

VI., Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică de instrumente muzicale de suflat, turnătorie de clopote și metale, făurărie și ajustărie de clopote cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

Nou! INDUSTRIA MAGHIARĂ! **Nou!**

Succesul universal al unei invenții maghiare!

Descoperirea lui LUGOSI FERENC

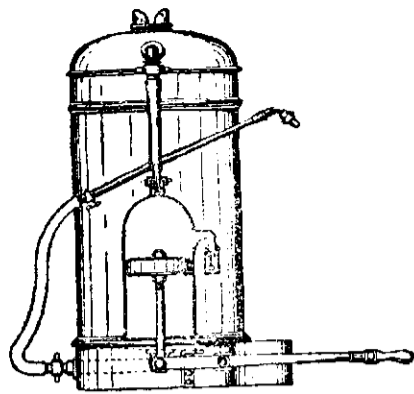
A cutreerat deja lumea întreagă și o folosesc cei mai renumiți proprietari de vii

Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună, cea mai perfectă din timpul present și se economisește mult timp și materie, nu se strică, garanție pe 5 ani.

Singurul fabricant:

Lugosi Ferenc în Czegléd.

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului.

Negustorilor prețuri reduse.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. **Nou!**

P. T.

Atragem cu toată stima atenția stimaților economilor la articlul ce se capătă permanent în depositul nostru:

sare de vite (briquette) de tot plăcută vitelor la lins,

sămânță de lufernă și trifoiu roșu garantată de curată de tortoțel.

Sămânță de napi de Quedlenburg

soiuri: boabe galbene de oțoiu, galbene de Oberndorf, roșii de Mammoth, galbene de Eckendorf și sămânță de napi de zahăr.

Piatră mîerie de Aussig. — Raffia de prima calitate.

Pentru scopuri de sămănat;

sămânță veritabilă de bicău; ovăs, orz și cucuruz.

Din aceste din urmă ținem și pentru furagiu.

Pentru prășitorii de cai neîntrecutul Melasse »DERBY«.

Toste aceste se capătă cu prețurile cele mai scăzute de zi și acelora cari nu sunt membrii la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
ARAD, în colțul străzilor Boros Béni-lér și Verbőczy-utca.

Prăvălie nouă! **Prăvălie nouă!**

Aducem la cunoștința onor. public din loc și provincie, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy)

O prăvălie de blănuri

corespunzătoare tuturor condițiilor.

În legătură cu această prăvălie

cultivăm și împăierea păsărilor
și primim ori ce pasere pentru a o umplea cu pae.

Pentru sezonul de vară primim spre păstrare tot felul de blănuri, covoare și bunzi pe lângă prețurile cele mai moderate.

Solicitând părținirea onor. public, îl asigurăm de serviciu prompt

Sztruhár Testvérek

Arad, str. Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy).

Se primesc spre reparare și lucruri de blănar.

Aceia doamnă

care dorește să aibă

o pălărie frumoasă cu șic

și după moda cea mai nouă

să se adreseze cu toată încrederea la

László Cs.

modista

Arad, palatul Minorităților

acolo și le poate procura cu prețul cel mai redus.

**Pălăriile de doliu
se aranjază la moment.**

Lösch József
fabrică de mașini de agronomie

== BÁCS-TOPOLYA ==

Recomandă

mașina de **HUNNIA** cu două
sămănat rânduri.

Fabricație ungurească!

— Pofțiți și cereți înviațiuni asupra prețurilor. —

Verita- **ARDEIU** dulce **BOKOR**
bilul a lui

== e cel mai bun în lume ==

precum

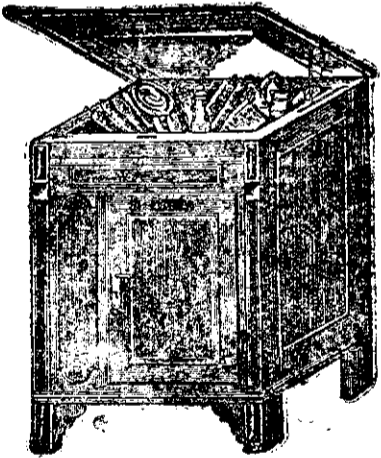
tot felul de calități spre scopuri indus-
triale și comerciale diferă

Bokor János, Szeged

proprietar de moară de ardeiu.

Export în întreaga lume.

Stiller József, mag. curții ces. regale,
fabrică de dulapuri de gheață
Fabrica și cancelaria: Budapest, VII., Nagydíófa-u. 22.

Recomandă dulapurile de gheață scutite prin lege (patentate) și recunoscute de cele mai bune și medailate fabricațiuni pentru răcirea vinului, apei, bere, untul și carnea crudă și dulapuri de gheață pentru necesitățile casei, aparate pentru prepararea înghețatei și rezervoare pentru înghețaciuni și pripele cele noi pentru spumare. — Cataloguri ilustrate despre fabricațiunile de mai sus, precum și cele mai noi inventațiuni pentru răcirea carnei, răciturile de mâncări, apoi butoaie de bere cu presiune de aer rece se trimit gratuit.

Singurul proprietar:

STILLER JÓZSEF,
fără tovarăș

BUDAPEST, VII., Nagydíófa-utca 22. sz.

Pentru a se evita încrederea vă rog să fiți atenți la firma mea, fabrica mea e fondată în anul 1873.

Masini pentru stropirea viilor și arborilor

Construite de oameni specialiști distinși întrec atât în privința lucrării, precum și a durabilității orice fabricate de până acum. Nu face risipă în materie și e ușor de manut de către oricine.

Un stropitor foarte tare făcut cu totul **trimitem de**
din aramă, supus probei, **bucata cu preț de 45 coroane.**

La comanda de odată a 10 bucăți un scăzământ de 5%.
Pentru fiecare bucată 5 ani garanță, se pot comanda exclusiv la noi fabricanții.

Pregătim orice fel de cazane de orice sistem pentru ferberea rachinului, cu aparat de recoricire după plac, sau după sistemul inventat de noi, prin care câștigăm cu 20% mai mult rachiu și mai gustos decât până acum.

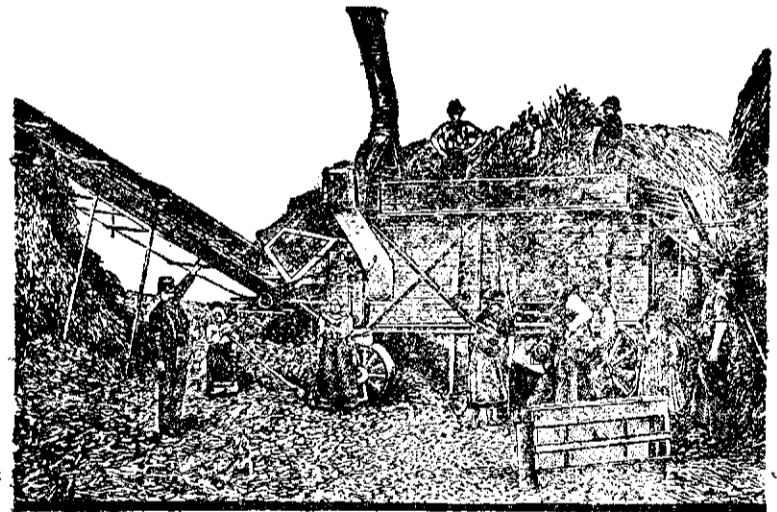
La comandă trimitem căldări pentru lictare sau de orice fel.

Lucrările de aramă le efectuăm iute și punctual.

La comanda ne rugăm dacă se poate a ni se limite desemnuri și măsuri.

Szijaártó Testvérek, arămari

depou pentru fabricare și reparaturi de stropitoare
în Kecskemét.

Hartmann Jakab

fabrică de mașini de economie

== UJVERBÁSZ. ==

Recomandă renumitele sale instrumente noi

de absorbarea pravului

de mașini de treierat.

== Pofțiți și cereți ofert de preți. ==

Concesiune ungurească.

Prima fabrică aradană DE OLANE ȘI ȚIGLE

Rétháti KÖVÉR și soțul

Avem onoare a aduce la cunoștința on. public edificator, domnilor antreprenori, și mușterilor noștri de mai nainte că în Arad str. Radnai No. 13_a am redeschis

Fabrica noastră de țiglă de ciment

BCU Cluj / Central University Library Cluj

care de aproape un an a fost nevoită să stagneze din cauza noilor arangamente ce le-am introdus. Am comandat mașinării puternice pentru noul nostru arangement și cu aceste excelente mașini am reînceput lucrările noastre pentru ca să putem recomanda cu toată căldura **țigla noastră de acoperiș** în toată privința ireproșabilă. Deoarece am delăturat fabricația de până acuma și am înlocuit-o cu o masă învățitoare cu putere de 300 presuri de atmosferă hidraulică, cu aceasta presuim în formă fundamentală materia de beton cu forma pe deasupra niclăsită. Notăm ca și una dintre cele mai importante împrejurări, că în materia de beton, care o punem în forme pentru a o presui, punem mai nainte **armatură** formată din rude de fier, care armatură este chemată a asigura în contra spărturei pe deplin **țigla masivă, lipsită de pori**. Afară de acestea, pentruca să fie mai plăcută țigla noastră, după presuire o provedem — partea de-asupra și marginile — cu o masă de porcelan, astfel țigla de beton de fier fiind lucie, răsbate razele soarelui, prin aceasta apoi devine podul edificiilor mai recoros.

Alte amănunte notăm încă prin următoarele :

Mărimea țiglei noastre de beton de fier e 29 cm. lat și 40 cm. lung, pentru acoperirea unui teritor de 100 cm.² sau 1 m.² e de lipsă 10 bucăți de țiglă de beton de fier, prin urmare cu 1000 bucăți țiglă se poate acoperi teritor de 100 m.². Cantitatea unei țigle e ca 2.5 klgr., așadar într'un vagon se pot așeza 4000 bucăți.

Țigla noastră de beton de fier afară de calitățile înșirate mai are una, că adecă de oarece leăturile de acoperiș trebuesc întărite la 37.5 cm. depărtare una de alta, împuținează trebuința leăturilor cu 40% față de ori și care alta țiglă de olană, astfel se cruță la lucrările de lemnărie 40%.

Acoperirea cu țigla noastră o primim și noi și adecă acoperirea de 1 m.² la casă parter pentru 16 fileri, iar la casă cu un etagi pentru 20 fileri.

În sfârșit amănunte referitoare la prețurile țiglei noastre dăm cu plăcere celor ce ni-se vor adresa, afirmăm însă că acoperirea cu țigla din fabricațiunea noastră este mai bună ca ori care alta și costă mult mai puțin.

Indrăznim astfel să atragem atențiunea on. public care edifică și a domnilor antreprenori asupra țiglariei noastre chiar și în interesul părtinirii fabricațiunilor din țeară.

LIPCSEI KÁROLY

LĂCĂTUȘ DE ÉDIFICII ȘI MOBILE

Pregătitor de griloaje de sîrmă, paturi și mobile de fier

Budapest, VII., str. Alsó Erdősor 1.

Pregătește tot felul de plăci de oțal nesurăietoare, vase de vapor, apoi mobile de fier, dricale de sîrmă, grilaj opinos de oțal, sîrmă, ciururi, precum tot felul de lucruri ce cad în această branșă, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețurile dricurilor de sîrmă: { cu ramă de fier bucată 11 cor.
" " " lemn " 7 "

PRĂVĂLIE DE FLORI

a lui SCHVEFFER EDE
ARAD, palatul Minorităților.

TELEFON 337.

TELEFON 337.

Esecuție:

buchete și cununii după gust

pe lângă prețuri avantajoase.

Comande din provincie execut punctual.

== Serviciu prompt. ==

Telefon 551.

Recunoscut ca cel mai bun.

Telefon 551.

Imprumut de BANI

pe casă și pământ până la cele mai înalte prețuri solvibile și în rate mijlocește pe

10, 15, 25, 35, 41, 50 de ani

KLEIN JÓZSEF Arad, str. Radnai 10.

Reprezentantul casei de păstrare din Sibiu,

unde sunt de vândut pe lângă prețuri moderate și favorabile de solvit următoarele case private și de închiriat: anume Lóvész-u. 3a. cu etagiu. Lipót-u. 12a. Lipót-u. 13. Lehel-u. 19, căși parter, și în Micălaca nouă lângă motor casa nrul 440, care ca edificiu nou cu 3—4, eventual 5 chilii, cuină, cămară și scaldă se vinde în rate pentru 6500 cor.

Fabrici de mașinării și plăci pentru
ciur edificare de mori a lui

GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Recomandă *locomobilele sale originale cu vapor Marshall*, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuratică mașinării de moară, asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere economice.

Ciur de ales
sămânță cu
brevetă a lui
Graepel

care s'a probat
cu cel mai
mare succes,

și din care
s'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimite pe 14 zile de probă la ori care mașina de trierat, și-l primesc îndărăt, dacă nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele, precum și broșura cu mulțime de epistoale de mulțumiri și recunoștințe, se trimite gratis și franco.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare
medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătit — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, care au avantajul că față cu orice alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% din greutatea metalului.

Recomandă tot-o dată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin, a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără ca să se clatine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu negligeze nimeni de a merge

În chioscul Parcul „Baross“

de nou re-
novat din

unde stă la dispoziția onor. public

Buffé rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât prețurile buffetului cât și ale cofetăriei sunt cele mai moderate și astfel întru toate acestea cere părtinirea

Mihályi Gyula, cofetari.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDŰS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, foibaluri, mingii de goma, coșuri de căătorie, cosmeticuri franțuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare ^{prezum} pentru coionii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Vânzare de saci și ponve.

Institut de a împrumuta saci.

Am onoare a aduce la cunoștința firmelor agricole și a agronomilor din țară și din împrejurime, că în a. c. la 1 Iunie

în Arad, Boros Béni-tér 1, lângă ferăria lui Hartmann Samu, în casa dlui dr. Sever Ispravnic

am înființat un institut pentru a împrumuta saci

unde **50,000** de saci stau la dispoziție.

În aceeași localitate mă ocup cu vinzarea a tot felul de saci și ponve, precum și cumpărare de saci de țărțe și făină odată folosiți.

Braun Miksa.

≡ Cumpărare și vinderea de saci de făină și țărțe folosiți. ≡

Rauch Raimund

prăvălie de sticlării și porcelan

A r a d, strada Archiducelui Iosif Nr. 9, lângă cafeneaua J A P A N.

Lămpi de gaz.

Lămpi electrice.

Cel mai ieftin isvor de cumpărat.

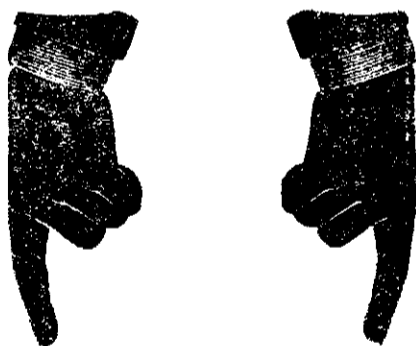
Mare asortiment în obiecte de **alpaca** și **argint de China** precum și obiecte de **Majolică, porcelan, lampe și sticlării.**

Primesc ori-ce reparaturi de lampe. Spirit denaturat de lampă foarte gradat.

Mă recomand cu toată stima în atențiunea On. public

R a u c h R a i m u n d.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din cauza mutării localului lui de prăvălie

prețurile sunt foarte reduse. Cei mai fini ochelari și Zwickeri cu 1 și 2 coroane.

Bandage pentru surpătură 5 coroane, din cea mai fină peli de clase 7 coroane. La magazinul cu nuele medicale a lui

Deutsch Mihály în Arad,

Strada Deák Ferencz, în casa hotelului »Vass«.

Nr.-ul telefonului 421.

Nr.-ul telefonului 421.

Prima reuniune de măritare a fetelor, institut de asigurare a
 vieții și de copii

Agentura conducătoare aradană

A R A D, Palatul Teatrului, Szabadság-tér 22.

Singura și cea mai veche instituție de asigurare a vieții și copiilor, care cultivă în chipul cel mai favorabil măritarea fetelor, asigurarea vieții și a băieților. Capital de asigurare 68.000,000 — șasezeci și opt milioane — coroane. Fond de rezervă pentru premii 15.000,000, adică cinci sprezece milioane. Capital asigurat plătit mai mult de 10.000,000, adică zece milioane.

Agenti onorabili cu bune referințe, angajăm.

Prospecte și lămuriri dă bucuros secretariatul agenturei conducătoare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aduc cu tot respectul la cunoștința dămeilor, că

am deschis școală de croitorie

în stada Széchenyi Nr. 5.

Dau toate instrucțiile din fahul acesta, **croitoria pentru dame** și adică: croiul și cusutul fustelor în atelierul meu, iar **desemnul și croiul** ori cărui fazon din jurnal după măsură.

Prin experiențele câștigate în una dintre cele dintâi școli din Budapesta, sunt în situația plăcută să pot mulțumi și cel mai ales gust al prea stimabilelor doamne.

VÁRNAI MARISKA

școală și atelier de croitorie

A R A D, strada Széchenyi nrul 5.